

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 14 Ιουλίου 2018

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ “ΑΜΑΡΤΩΛΟ” ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΝΩΣ

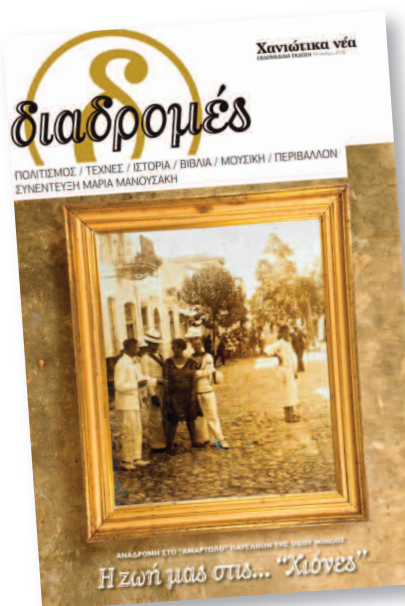
Η ζωή μας στις... “Χιόνες”

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Στις παρυφές της παλιάς πόλης βρίσκεται η οδός Μίνως, ένας δρόμος με μεγάλο όνομα αλλά αμαρτωλή ιστορία. Λίγοι συνδέουν τον δρόμο αυτό με τον μυθικό βασιλιά Μίνωα από τον οποίο πήρε το όνομά του αλλά πολλοί έχουν να πουν ιστορίες από τα “κόκκινα φανάρια” που βρίσκονται σε αυτήν την περιοχή των Χανίων για περισσότερα από εκατό χρόνια. Στο σημερινό τεύχος παλιοί κάτοικοι της περιοχής αφηγούνται στις “διαδρομές” τις εμπειρίες τους από την γειτονιά μεταπολεμικά αλλά και μέχρι τις δεκαετίες του ‘80 και ‘90. Σε όλες τις αφηγήσεις κυριαρχεί ο σεβασμός προς τα κορίτσια που δούλευαν εκεί και η παραδοχή ότι ενίσχυαν οικονομικά τις φτωχές οικογένειες της περιοχής. Επίσης, φτάσαμε πια στην καρδιά του καλοκαιριού, με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις να βρίσκονται στο απόγειό τους! Τα Χανιά πλημμυρίζουν χορό, μουσική, θέατρο, εικαστικές εκθέσεις και κινηματογράφο και μας καλούν να βιώσουμε μοναδικές εμπειρίες. Όλες οι εκδηλώσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στις “διαδρομές” καθώς και στις πολιτιστικές σελίδες των “ΧΝ”.

περιεχόμενα

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 6 ~ Η ζωή μας
στις... “Χιόνες”σελ. 7 ~ Συνέντευξη με
τη Μαρία Μανουσάκη

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Παιδότοπος

σελ. 10 - 12 ~ Πολιτισμός

σελ. 13 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 14 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΚΤΑΒΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ ΧΑΛΕΠΑΣ

Μουσική Βραδιά
στην Αγία Κυριακή

Μία όμορφη καλοκαιρινή βραδιά με μουσική και διασκέδαση “υπόσχεται” απόψε το Κύτταρο Χαλέπας στους κατοίκους της συνοικίας, αλλά και γενικά όλης της πόλης στην εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στο γραφικό λιμανάκι της Αγ. Κυριακής,

Στα γραφεία του “Κυττάρου” δόθηκε η χθεσινή συνέντευξη Τύπου.

Η παρέα της Οκτάβας θα έχει την ευκαιρία να τραγουδήσει και να μοιραστεί μαζί με τον κόσμο όμορφες μουσικές, γι’ αυτό το λόγο δόθηκε χθες συνέντευξη Τύπου στα γραφεία του Κυττάρου, όπου κι απευθύνθηκε κάλεσμα.

«Είναι η τρίτη φορά που η ορχήστρα της Οκτάβας μας τιμά και μάλιστα αφιλοκερδώς και τους ευχαριστούμε γι’ αυτό. Πιστεύουμε ότι θα είναι μια ευχάριστη βραδιά για όσους έρθουν και ειδικότερα περιμένουμε τους κατοίκους της Χαλέπας, αλλά και όχι μόνο», τόνισε ο πρόεδρος του Δ.Σ. Κυττάρου Χαλέπας, **Μανώλης Σαλεβουράκης**.

Ο **Γιάννης Ψαρουδάκης** από την Οκτάβα τόνισε ότι, «η Οκτάβα θα βρίσκεται στην Αγ. Κυριακή με καλοκαιρινή διάθεση και υποσχεται ένα βράδυ αντάξιο της περιοχής, του Ιουλίου και του καλοκαιριού, μια βραδιά που θα προσπαθήσουμε ώστε να μείνει αξέχαστη σε όλους όσοι έρθουν».

Ακόμα, όπως τόνισε ο κ. Σαλεβουράκης, το **Κύτταρο Χαλέπας** θα εντείνει τις δραστηριότητές του από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο,

ενώ επεσήμανε ότι σε βοήθεια προς το Παντοπωλείο ανταποκρίνονται ήδη κάποια ξενοδοχεία μετά από σχετική πρόσκληση που τους έγινε. «Αυτή τη στιγμή είμαστε σε μία κατάσταση καλοκαιρινής λειτουργίας», τόνισε χαρακτηριστικά ο κ. Σαλεβουράκης συνεχίζοντας ως εξής: «Τον Αύγουστο ετοιμάζουμε μία διήμερη εκδρομή στο νομό Χανίων και από Σεπτέμβριο θα ξεκινήσουμε πιο δυναμικά τη λειτουργία του Παντοπωλείου. Εχουμε απευθυνθεί ήδη στο σύλλογο ξενοδόχων. Ενημερώθηκαν όλα τα ξενοδοχεία και ήδη έχουμε ανταπόκριση απ’ το “Κύδων”, αλλά πιστεύουμε ότι θα ακολουθήσουν και τα υπόλοιπα. Για το τέλος, αναμένουμε την ανταπόκρισή του Δήμου Χανίων στα αιτήματα που έχουμε θέσει τα τελευταία 4 χρόνια για την υλοποίηση κάποιων σημαντικών έργων στη Χαλέπα».

Να σημειωθεί ότι η είσοδος στην αποψινή εκδήλωση ανέρχεται στα 3 ευρώ.

Μάκης Καρτσωνάκης

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΝ. ΤΑΦΡΟΥ

“Συζητώντας
με τον Μάνο...”

Συναυλία – αφιέρωμα στον **Μάνο Χατζιδάκι** θα πραγματοποιηθεί σήμερα στις 9 το βράδυ στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.

Τη βραδιά συνδιοργανώνουν με ελεύθερη είσοδο η Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, ο Δήμος Χανίων – ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ και η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων: “Ο Άγιος Πολύκαρπος” υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης - Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, τραγούδια «αποδίδει η Χορωδία της Αδελφότητας Μικρασιατών Ν. Χανίων “Ο Άγιος Πολύκαρπος” συνοδεία μουσικής ορχήστρας».

Στην είσοδο θα υπάρχει κουτί για προαιρετική εισφορά υπέρ των Ιδρυμάτων “ΚΗΦΑΠ ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ” και “Κ.Η.Φ.ΑΑΜΕΑ” τα οποία εδρεύουν στα Χανιά.

Στα Χανιά η Νατάσσα
Μποφίλιου

Η Νατάσσα Μποφίλιου, ο Θέμης Καραμουρατίδης και ο Γεράσιμος Ευαγγελάτος εμφανίζονται την Πέμπτη 19 Ιουλίου στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου.

Στο Μάλεμε οι
“The Vamos Ensemble”

Συναυλία με το συγκρότημα: “The Vamos Ensemble” και την Ιωάννη Φόρτη την Δευτέρα 16/7 στην παραλία του Μάλεμε, με ελεύθερη είσοδο, οργανώνει ο Δήμος Πλατανιά σε συνεργασία με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους της ευρύτερης περιοχής στο πλαίσιο των δράσεων του για το “Πολιτιστικό- Καλοκαίρι 2018”.

ανταποκρίνονται

14/7

Νικόδημος,

Ακύλας

15/7

Βλαδίμηρος,

Κήρυκος,

Ιουλίτα

17/7

Μαρίνα,

Μαρίνος,

Αλίκη,

Αλεξάνδρα

18/7

Αιμιλιανός

19/7

Γαρυφαλλιά,

Μακρίνα

20/7

Ηλίας,

Ηλιάννα,

διαδρομές

τεύχος 787
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσπαράκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

Μέρες χορού στα Χανιά

κανείς δεν μας ταξιδεύει καλύτερα

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ “ΑΜΑΡΤΩΛΟ” ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΝΩΣ

Η ζωή μας στις ...“Χιόνες”

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

Δίπλα στα “αμαρτωλά” σπίτια της οδού Μίνως, γεννήθηκαν - μεγάλωσαν γενιές και γενιές ανθρώπων. Ανθρωποι του μεροκάματου, που βίωσαν μια απίστευτα δύσκολη εποχή. Οι σχέσεις τους με τις “κοπέλες”, η καθημερινότητα τους στη γειτονιά και το κλίμα της εποχής περιγράφονται μέσα από τις διηγήσεις κατοίκων αλλά και επισκεπτών των “σπιτιών” στις σημερινές “διαδρομές”.

Η πάροδος Μίνως σήμερα.

Οι διηγήσεις με πολλά προσωπικά στοιχεία και εκτιμήσεις παρατίθενται ως έχουν, τα ονόματα των “κοριτσιών” αφορούν ψευδώνυμα και όχι τα πραγματικά τους στοιχεία. Μιλήσαμε για τις ανάγκες του θέματος αυτού με δεκάδες ανθρώπους που γνώριζαν πρόσωπα και πράγματα, τις αφηγήσεις ορισμένων εκ των οποίων φιλοξενούμε σήμερα. Κοινή θέση όλων ότι οι γυναίκες αυτές ήταν κυρίες από κάθε άποψη. Πολλές ξέφυγαν από τη ζωή στα “σπίτια” και έφτιαξαν οικογένειες, άλλες κατάφεραν να κάνουν και καλές περιουσίες, όλες όμως ήταν θύματα μικρά ή πιο μεγάλα των προαγωγών τους...

Συνδεδεμένη με τα “σπίτια” η περιοχή.

«Αυτή που με έμαθε να διαβάζω»

«Οι γονείς μου δεν ήξεραν καλά γράμματα, και αν δεν έχεις κάποιον να σε βοηθήσει δεν μπορείς να τα “αρπάξεις” καλά. Μία από τις γυναίκες των σπιτιών λοιπόν με έβλεπε στο καφενείο και μου λέει έλα να σου μάθω να διαβάζεις. Και με έμαθε!» λέει ο 80χρονος Μίμης Παπαδογιάννης που έζησε τα παιδικά του χρόνια στην περιοχή και όχι μόνο.

«Είχαμε σπίτι στον λόφο Καστέλι αλλά στον πόλεμο καταστράφηκε. Η μάνα μου και ο πατέρας μου ήταν στις Βρύσες, στο Νίππος στο χωριό της μητέρας μου για να προφυλαχθούν. Όταν σταμάτησαν οι μάχες, γύρισαν πίσω και ακόμα κάπνιζε το σπίτι. Μόνο τα σίδερα του κρεβατιού και 4 καρέκλες γλύτωσαν! Δεν είχε απομείνει τίποτα άλλο. Βρήκαμε ένα “χαλδόσπιτο” στη Μίνως 2, δίπλα στο καφενείο και εκεί ήταν το σπίτι μας για 16-17 χρόνια. Οι οίκοι ανοχής ήταν πάντα εκεί. Νταβατζήδες υπήρχαν αλλά λίγοι. Πάντα υπάρχει το κοράκι δίπλα στο πτώμα...» αφηγείται.

Του ζητάμε να μας περιγράψει την περιοχή στη δεκαετία του '50. «Τα “σπίτια” εκτείνονταν σε όλη σχεδόν την Μίνως μέχρι το κρεοπωλείο, στην πάροδο Μίνως, απέναντι στον Καλαμιώνα υπήρχαν επίσης “σπίτια” όπως και στην Επιμενίδου και την Καλλεργών. Εκεί πίσω από τα Νεώρια ήταν τα πιο εξεζητημένα, τα πιο ωραία κορίτσια. Το κάθε σπίτι είχε 4 - 5 γυναίκες. Ο πελάτης πήγαινε στο σαλόνι και έπαιρνε μια μάρκα όπως αυτές του καζίνο. Κόκκινη για τη “Μαρία”, άσπρη για την “Ελένη” κ.ο.κ. και μαζί και το προφυλακτικό. Πήγαιναν τότε όλοι οι νέοι της εποχής. Τη δουλειά τη... χάλασαν τα μεικτά γυμνάσια, όπου ήταν πιο εύκολο να γίνουν σχέσεις».

Από τις γυναίκες ο κ. Μίμης έχει την καλύτερη ανάμνηση. «Ήταν συμπονετικές και βοηθητικές προς όλους. Αν μία είχε ξεπέσει και δεν είχε λεφτά, τη βοηθούσαν οι υπόλοιπες, αν πέθαινε κάποια άλλη που τότε δεν είχαν συντάξεις, τις έκαναν τα έξοδα της κηδείας οι υπόλοιπες. Φασαρίες και προβλήματα δεν θυμάμαι ποτέ. Μετά από τόσα χρόνια η μνήμη κρατάει μόνο τις καλές στιγμές» καταλήγει την κουβέντα μας.

Οικογένειες ζούσαν από τα “σπίτια”

«Ακόμα και στο σημείο αυτό μεταπολεμικά υπήρχε οίκος ανοχής» μας λέει ο κάτοικος της περιοχής Πέτρος Καλύμνιος, δείχνοντάς μας τη μικρή παιδική χαρά στην πύλη της Αμμου.

«Μετά τον πόλεμο όλα εδώ γύρω ήταν αλάνες. Έγινε ο αναδασμός, δόθηκαν τα οικόπεδα και έγιναν σπίτια. Τη γειτονιά εδώ τη λέγαμε “Φάληρο” και “Χιόνες”. Το “Χιόνες” ήταν από τις κοπέλες στα “σπίτια” επειδή ήταν άσπρες» θυμάται ο κ. Πέτρος Καλύμνιος μόνιμος κάτοικος της οδού Ικάρου.

Από ηλικία 13 ετών ο κ. Πέτρος μπήκε στο μεροκάματο, ενώ στη συνέχεια λειτούργησε περίπτερο και μίνι μάρκετ στην Επιμενίδου, στη συμβολή με τη Μίνως. «Για να τα βγάλουμε πέρα κάναμε βαριές δουλειές που σήμερα δεν τις κάνει παιδί» λέει. Τον ρωτάμε για τις σχέσεις των κατοίκων με τα “σπίτια” και τις κοπέλες.

«Ηταν μια χαρά κυρίες, άψογες σε όλα τους! Πολύ τυπικές, αν ήσουν της γειτονιάς δεν σε δέχονταν, αν ήξεραν τους γονείς σου, επίσης! Ανεξάρτητα τη δουλειά που έκαναν, οι γυναίκες ήταν τίμιες! Εγώ αυτό ξέρω. Επίσης ήταν φιλόανθρωποι. Όταν υπήρχε ανάγκη έδιναν και αυτές χρήματα. Ορισμένες οικογένειες ζούσαν από αυτές. Τους έπλυναν τα ρούχα και τα σεντόνια, δεν ήταν βλέςες τότε τα πλυντήρια. Επίσης τους πήγαιναν φαγητό επί πληρωμή. Πολλές οικογένειες έζησαν από τα “σπίτια” αυτά. Χανιώτισσα δεν ήταν καμία, όλες ήταν από τα άλλα μέρη της Ελλάδας. Τις έφερναν εδώ και γιατί είχε πολύ στρατό και είχε και τον αμερικανικό στόλο. Φασαρίες δεν θυμάμαι, οι γυναίκες δεν προκαλούσαν ποτέ. Οι Αμερικάνοι μπορεί να έκαναν τίποτα καβγάδες όταν έπιναν, αλλά μεγάλες φασαρίες δεν θυμάμαι ποτές» σημειώνει ο συνομιλητής μας.

Τον ρωτάμε αν θυμάται κάποια κοπέλα της περιοχής. «Στη συμβολή Επιμενίδου και Ικάρου, έμενε η “Ζωή” για χρόνια. Το σπίτι που έμενε ήταν δικό της και όταν πέθανε πριν από μερικά χρόνια έγινε αντιληπτό από τη μυρωδιά. Ηλθε η πυροσβεστική για να ανοίξει το σπίτι και να βγάλει τη σορό της έξω. Δεν άφησε κανένα κληρονόμο και το σπίτι της κατεδαφίστηκε» λέει.

Η τουριστική “έκρηξη”, δημιουργήσε ξενοδοχεία και καταστήματα στην περιοχή και περιόρισε τη δεκαετία του ’80 τα “σπίτια” στην παρόδο Μίνως.

«Μετά που έγινε το Porto Veneziano ξεκίνησε να αναβαθμίζεται η γειτονιά να εμφανίζονται οι τουρίστες, τη δεκαετία του ’80 έγιναν τα “Δύο Λουξ” και τα άλλα μαγαζιά και στην περιοχή ήλθε πολύς κόσμος και τα “σπίτια” έμειναν μόνο στην παρόδο Μίνως» λέει ο κ. Καλύμνιος.

Κατάστημα στην περιοχή (μπακάλικο) διέθετε για χρόνια ο Πέτρος Μπουράκης, ενώ δίπλα ο αδελφός του λειτουργούσε ουζερί. «Όλες οι γυναίκες στα “σπίτια” ήταν πελάτισσες και καλές πελάτισσες. Μόλις άρχισαν να λειτουργούν τα super market αρχές δεκαετίας ’80 έκοψε και η κίνηση. Πολλές από τις γυναίκες αυτές παντρεύτηκαν στα Χανιά και έμειναν μόνιμα, αφήνοντας την παλιά δουλειά τους. Στη δεκαετία του ’80 όλη η περιοχή φωτίστηκε, έγινε πιάτσα η Σαρπηδόνο με τα “Δύο Λουξ” και όλη η γειτονιά γέμισε κόσμο. Θυμάμαι όταν ήλθε ο Νίκος να φτιάξει τα “Δύο Λουξ” του λέγαμε «τι ήλθες να κάνεις εδώ; Εδώ θα φτιάξεις μαγαζί;», και αυτός μας έλεγε «θα φτιάξω μαγαζί και θα ακολουθήσουν και άλλοι». Και έτσι έγινε! Ο άνθρωπος έβλεπε πολύ μακριά. Εκτοτε η περιοχή αναβαθμίστηκε πολύ» αφηγείται ο κ. Καλύμνιος.

«Τσάρκα στα “σπίτια”»

Μια επιστροφή στα μέσα της δεκαετίας του ’70 όταν ήταν μαθητής στις τελευταίες τάξεις του γυμνασίου (σημερινού λυκείου) επικειρεί ο νομικός και ιστορικός ερευνητής Ευθύμης Λεκάκης. Του ζητάμε να μας αφηγηθεί στιγμές της εφηβικής του ηλικίας.

«Παιδιά τότε στις τελευταίες τάξεις του γυμνασίου μαζεύαμε τα λεφτά που μας έδιναν οι γονείς μας για να πάρουμε το κουλούρι, το σταφιδόψωμο ή το ψωμί με σουτζουκάκια σμυρνέικα από του Ηρακλή έξω από το 2ο Γυμνάσιο στην Κοραή για να συγκεντρώσουμε το ποσό που χρειαζόνταν να πάμε για “μπουρδελότσαρκα”. Απογευματινές ώρες, με σκασιαρχείο από τα φροντιστήρια. Μαζευόμασταν μια παρέα, 4-5 άτομα και φεύγαμε για τα “σπίτια”... πάντα επιφυλακτικά για να μην μας δει κανένα μάτι. Θυμάμαι την “Εύα”, που ήταν μια νεαρή “κοπέλα”, πολύ καλή ψυχή. Μια χούφτα πενννταράκια της βάζαμε στα χέρια, θα ήταν 18-20 δρχ. -γιατί ποτέ δεν συγκεντρώναμε τις 30 δρχ. που απαιτούνταν- και

Φωτογραφία της Μίνως από την εποχή του μεσοπολέμου, με γυναίκες και ξένους φαντάρους.

«Κυρίες με το “Κ” κεφαλαίο»

«Εδώ ήταν ένα μπαρ, απέναντι από την παρόδο Μίνως όπου ήταν στέκι των Αμερικάνων» μας λέει ο Ν. Σκαμνάκης.

Γέννημα-θρέμμα της περιοχής και ο κ. Νίκος Σκαμνάκης, η οικογένεια του οποίου διατηρούσε ταβερνάκι (“του σκαμνή”) στην Ακτή Ενώσεως. Παιδί τότε πήγαινε φαγητό στις κοπέλες. «Οι περισσότερες γυναίκες από τους οίκους ανοχής ήταν πελάτισσές μας. Εξω από τη δουλειά τους ήταν κυρίες με το “Κ” κεφαλαίο. Μας παράγγελλαν φαγητό το μεσημέρι όταν έκαναν διάλειμμα και πήγαινα το φαγητό τους στο “τάπερ”. Αρχικά εδώ η γειτονιά ήταν υποβαθμισμένη. Εμείς δηλαδή όταν λέγαμε πού ήταν το μαγαζί ή οι άλλοι τα σπίτια τους, μας έλεγαν “α στα μπουρδέλα μένετε”» αναφέρει.

Δεν μπορούμε να μην ρωτήσουμε για το κλίμα της εποχής στη δεκαετία του ’70 και του ’80. «Οι Αμερικάνοι μεθούσαν, τσακώνονταν μεταξύ τους, πείραζαν τις γυναίκες, επενέβαιναν οι νταβατζήδες και είχαμε φασαρίες».

Μαζί με τον κ. Νίκο προχωράμε στην Επιμενίδου. Μας δείχνει το σπίτι της “Ζωής”. Απέναντι από τη βόρεια είσοδο της παρόδου Μίνως, δίπλα στη Σαμπιονάρα όπου τώρα υπάρχουν καλάμια ήταν ένα “μπαρ” - παράγκα όπου σύχναζαν κυρίως Αμερικάνοι. Μπαίνουμε στην παρόδο Μίνως. «Εδώ έμενε η Αρμένισσα. Αυτή βρέθηκε δολοφονημένη. Ποιος το έκανε... Είπαν ότι ήταν κάποιος Αμερικάνος από τη βάση, από τα πλοία. Δεν μάθαμε ποτέ. Είχε σκοτωθεί και ένας “αγαπητικός” νταβατζής από τη Χαλέπα. Απέναντι ήταν η “Εύα” μια από τις ομορφότερες κοπέλες.»

Σε σύγκριση με το παρελθόν η διαμόρφωση της παρόδου Μίνως δεν έχει αλλάξει πολύ. Στην οδό Παναγιώτη Ζερβουδάκη ήταν δύο “σπίτια” με γυναίκες μεγάλης ηλικίας, οι “Ξεπεσμένες” όπως έλεγαν τότε. «Πιο πάνω στη Μίνως ήταν δύο-τρία καφεενεδάκια και εκεί ήταν η “Ελένη” μία πολύ καλή γυναίκα και μετά ξεκινούσαν τα κανονικά σπίτια. Ομως οι “κοπέλες” ήταν κοντά στους απλούς ανθρώπους. Ηταν εποχές που δεν έπαιρναν συντάξεις ψαράδες, αγρότες, που έπρεπε να κάνει κάποιος μια εγχείριση. Τότε αναλάμβανε πρωτοβουλία μία από τις “κοπέλες” πήγαινε από τις άλλες μάζευε χρήματα και τα έδινε σε αυτόν που το έχει ανάγκη. Δεν ήθελαν να φαίνονται, παρότι ήταν κοινό μυστικό ότι οι “κοπέλες” ήταν αυτές που είχαν μαζέψει τα χρήματα. Να θυμηθώ ότι πήγαιναν οι “κοπέλες” στα μπακάλικα και έλεγαν ότι «αν έλθει ο τάδε ή η τάδε δώστου μια τσάντα τρόφιμα» και τα πλήρωναν αυτές! Αυτά μπορώ να τα πω με βεβαιότητα σήμερα δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αλλά την εποχή εκείνη είχαν βοηθήσει πάρα πολύ κόσμο. Είχαν σώσει κόσμο...Οι γυναίκες αυτές έξω από τη δουλειά τους δεν έδιναν κανένα δικαίωμα. Εβγαίνουν έξω και δεν μπορούσαν να τις ξεχωρίσεις από τις υπόλοιπες γυναίκες. Ντύνονταν κανονικά όχι επιδεικτικά και η γειτονιά τις σέβονταν. Μετά το πέρας της ας το πούμε εργασίας τους, ενσωματώνονταν πλήρως με την κοινωνία».

αυτή μας έλεγε να περάσουμε και ας μην ήταν όλο το ποσό, αρκεί βέβαια να μην είχε κόσμο. Αυτήν την ερωτεύτηκε ένας ναύτης που ήταν στο Ναύσταθμο Σούδας, την ξεδήλωσε από “πόρνη” και την παντρεύτηκε και έζησαν στην ηπειρωτική Ελλάδα. Επίσης πηγαίναμε στο τριώροφο, όπου ήταν μια μελαχρινή. Απέναντι ήταν η Αρμένισσα (Μαρία Σακατζιάν) που τη δολοφόνησε ένας Αμερικάνος. Εκεί ήταν και μια παντρεμένη “κοπέλα” η “Ρέα”, μια πολύ καλή γυναίκα, ευγενέστατη που σου συμπεριφέρονταν με τον καλύτερο τρόπο. “Τσατσά” ήταν η Ολγα με τα μαλλιά πάντα σε κότσο. Αυτή επειδή είχε παίξει κομπάρσος στον “Ζορμπά” όταν γυρίστηκε στα Χανιά έλεγε ότι ήταν ηθοποιός, ότι ήξερε τον Αντονι Κουίν, και ότι είχε προτάσεις να πάει στο “Χόλιγουντ”. Της λέγαμε και εμείς ότι είσαι η καλύτερη, σε θέλουν όλοι οι σκηνοθέτες και εκείνη καμάρωνε! Όσες ξέφυγαν από τους οίκους ανοχής έφτιαξαν πολύ καλές οικογένειες, ενώ αυτές που ήταν παντρεμένες προσπαθούσαν να τις κρατήσουν και να τις περιφρουρήσουν. Θυμάμαι μια που είχε μικρά παιδιά. «Όταν θα μεγαλώσουν, θα έχω μαζέψει χρήματα

και θα έχω φύγει από τα “σπίτια”» ανέφερε και στα παιδιά της -ο άντρας της είχε πεθάνει- έλεγε πως δούλευε νυχτερινή σε ένα εργοστάσιο που έκανε ρούχα τότε έξω από τα Χανιά. Πρέπει να εξετάσουμε και τους κοινωνικούς παράγοντες που εξωθούσαν τις γυναίκες αυτές στην πορνεία, αλλά και τους ανθρώπους αυτούς που εξανάγκαζαν τις γυναίκες αυτές να εκδίδονται για να έχουν μεγάλο κέρδος. Υπήρχαν ορισμένοι εξ αυτών των νταβατζήδων που χάρις στον κόπο των γυναικών αυτών έβγαλαν πάρα πολλά χρήματα, τις εκμεταλλεύτηκαν στυγνά και τους έφαγαν και λεφτά. Ονόματα δεν μπορούμε να πούμε αλλά οι Χανιώτες που έζησαν την εποχή εκείνη ξέρουν καλά...Προβλήματα τότε... μόνο με τους Αμερικάνους θυμάμαι. Την περιοχή είχε υπό την ευθύνη του το Α’ Αστυνομικό Τμήμα στη συμβολή των οδών Αρχοντάκη και Ελ. Βενιζέλου και καθημερινά υπήρχαν ασφαλίδες. Αυτά μέχρι το 1975-1976. Μετά έφυγα φοιτητής».

Ο κ. Λεκάκης θυμάται ότι πολλές από τις γυναίκες ήταν διαβασμένες. «Δεν θα ξεχάσω ότι είχα δει τη “Μάνα” του Γκόρκι στο κομοδίνο της “κοπέλας” αλλά και άλλα βιβλία που τότε εμείς ούτε τα ξέραμε» σημειώνει.

«Πρωτοείδαμε χαρτί υγείας»

Στο “Μεϊντανάκι” τη μικρή πλατεία δίπλα στη Μίνως γεννήθηκε το 1945 ο κ. Στέλιος για χρόνια κάτοικος της περιοχής. «Μεγάλωσα στα χαλάσματα, ήταν μετά τον πόλεμο και όλη η γειτονιά είχε υποστεί πολύ μεγάλες ζημιές από τους βομβαρδισμούς. Η χαρά μας ως παιδιά ήταν να έλθουν οι Αμερικάνοι που κρατούσαν τότε μπίρες σε κουτάκια -πρωτόγνωρο για μας- να τους πλησιάσουμε και να τους αρχίσουμε τα “Μπαμπά σιγκαρέτ”, ένα τσιγάρο για τον μπαμπά. Να τους ζητήσουμε σάντουιτς. Να μαζέψουμε τα πακετόχαρτα των τσιγάρων για το παιγνίδι μας. Ημασταν σαν τα τσιγγανάκια. Ήταν και τα “σπίτια” εκεί. Βλέπαμε τα έντονα κόκκινα νύχια των γυναικών, αλλά και το χαρτί υγείας που ήταν πεταμένο γύρω στη γειτονιά σε διάφορα σημεία αφού δεν υπήρχε η σημερινή καθαριότητα. Τότε οι οίκοι ανοχής είχαν χαρτί υγείας, εμείς δεν ξέραμε τι ήταν καν, με εφημερίδες σκουπιζόμασταν, για αυτό μας έκανε και εντύπωση! Μαζεύαμε και τα χαρτάκια από τα προφυλακτικά που τα κάναμε ανταλλαγή και τα παίζαμε όπως σήμερα κάνουν με τα χαρτάκια για τους ποδοσφαιριστές. Όλα αυτά τα βρίσκαμε γύρω-γύρω από τα σπίτια. Τα χανιώτικα μπορντέλα ήταν από τα μεγαλύτερα. Λόγω της ιδιοσυγκρασίας των Κρητικών, επειδή δεν μπορούσες να πειράξεις εύκολα κοπέλα ή να τη φλερτάρεις, υπήρχαν οι οίκοι ανοχής. Ήταν μια κοινωνία παράνομη αλλά και πολύ κοινωνική. Γιατί κοινωνική; Όλη η Μίνως είχε μια ταβέρνα. Δεν μπορούσαν να εξυπηρετούσαν όλον τον πληθυσμό που πήγαινε στα “σπίτια” καφενοβίους, “αγαπητικούς”, γυναίκες. Για αυτό και κάθε “κοπέλα”

είχε δικτυωθεί με ένα σπίτι της γειτονιάς που της μαγείρευε το φαγητό και η “κοπέλα” το πλήρωνε. Και η πληρωμή ήταν πολύ καλή, όλο το φαγητό της οικογένειας έβγαινε από το πιάτο της “κοπέλας”. Άλλες έπαιρναν γυναίκες από τη γειτονιά για να τους καθαρίσουν τα σπίτια, να τους πλύνουν τα ρούχα. Και για κάποιους που μπορεί να τους φανεί παράξενο, το λέω ξεκάθαρα, πολλές οικογένειες με το μεροκάματο που έπαιρναν από τις “κοπέλες” μεγάλωσαν παιδιά, τα σπούδασαν. Για αυτό και η σχέση τους με τους γείτονες ήταν άριστη. Είχαν αποδεχτεί όλοι οι κάτοικοι της Σπλάντζας την παρουσία τους. Επίσης αν ήσουν μικρός και της γειτονιάς και πήγαινες εκεί οι “κοπέλες” σε έδιναν. «Θα το πω στη μάνα σου» μας έλεγαν. Βέβαια όσο και αν ήταν “δεμένες” με την κοινωνία, οι γονείς μας δεν μας άφηναν να πλησιάζουμε τα “σπίτια” και να παίζουμε εκεί. Αν το έκανες αυτό και το καταλάβαιναν έτρωγες ξύλο. Μπορεί οι κάτοικοι να τις αποδέχονταν αλλά αλίμονό σου αν σε έβλεπαν να πλησιάζεις τα “σπίτια”. Για την υπόλοιπη κοινωνία των Χανίων θεωρούμασταν και εμείς παράνομοι. Μιλάμε

Τα στενά της Σπλάντζας, χώροι για παιγνίδι για τα παιδιά της εποχής και κοινωνικής συναναστροφής με την “παρανομία”.

για 60 χρόνια πίσω, δεν ήταν εύκολα τα πράγματα τότε. Αν έμενες στη Σπλάντζα θεωρούσαν αυτόματα... αλήτης. Όμως από τη γειτονιά αυτή, από όλη τη Σπλάντζα δεν βγήκαν εγκληματίες και δολοφόνοι. Βγήκαν γιατροί κορυφαίοι από τη Σπλάντζα όπως ο Χατζηλιάς, ο Καζούλης, αρχαιολόγοι όπως ο Σταμπολίδης και πολλοί άλλοι επιστήμονες και πολλοί αξιόλογοι άνθρωποι, παιδιά διαμάντια. Κυριαρχούσε το Μικρασιατικό στοιχείο στη γειτονιά που είχε μια τεράστια κουλούρα, βασισμένη στο νοικοκυριό, το κουβαρντάκι, τη φινέτσα...Για αυτό και παραμένω μόνο Μικρασιάτης και μόνο ΑΕΚτζής».

ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο αφηγητής μας δεν ξεχνάει τις ημέρες του Πάσχα. «Εκλειναν τα σπίτια τη Μ. Παρασκευή και σχημάτιζαν παράταξη οι “κοπελιές” και μόλις περνούσε ο επιτάφιος τον έραιναν με λουλούδια, είχαν και μύρο. Ήταν θρησκευόμενες κάποιες από αυτές αλλά δεν πήγαιναν στην εκκλησία γιατί φοβόταν ότι θα τις δείχνουν με το δάχτυλο» θυμάται. Τον ρωτάμε για το αν στα “σπίτια” σύχναζαν και οι “επώνυμοι” Χανιώτες. «Βέβαια, κυρίως τη νύχτα για να μην φαίνονται και αυτοί που είχαν χρήματα, έπαιρναν την “κοπέλα” σε δικό τους χώρο. Οι γυναίκες που ξέφυγαν από τα “σπίτια” έφτιαξαν άριστες οικογένειες και αυτό δεν είναι υπερβολή» καταλήγει ο Στέλιος.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΗΓΗΣΗΕΝΟΣ ΠΑΛΙΟΥ ΚΑΤΟΙΚΟΥ

Το “σπίτι” της Καλλιεργών στα ’70 - 80

Τα μπουρδέλα δεν τα έστηναν όπου λάχει. Η ίδρυση ενός οίκου ανοχής γινόταν κάτω από δύο προϋποθέσεις: Το μπουρδέλο έπρεπε να είναι κοντά σε πελατεία και έπρεπε να ’ναι σε απόμερο σημείο. Η πρώτη προϋπόθεση συμπλέκεται με τη δεύτερη, γιατί η πελατεία των οίκων ανοχής συχνάζει σε απόκεντρα σημεία. Ένα λιμάνι είναι ούτως ή άλλως απόμερο σημείο, κοντά σε Ιταλικό και Γαλλικό στρατών. Κοντά σε σταθμούς (αστικά λεωφορεία στο πλάι της Αγοράς και υπεραστικά στη Ρέμβη) και αγοράς (Δημ. Αγορά, Κάτωλας, ποδηλατάδικα).

Το στήσιμο του οίκου ανοχής, προϋπόθετε την ύπαρξη κάποιας εστίας. Κοντά ή δίπλα του, βρίσκονταν διάφορα ταβερνάκια, καφεενδάκια, μπαράκια.

Υπάρχουν πολλών ειδών οίκοι ανοχής. Η ταξινόμηση από το απλό στο πολυσύνθετο παρουσιάζει τις εξής ποικιλίες:

- Καμαρούλα (ένα κορίτσι)
- Σπιτάκι (ένα κορίτσι)
- Οικία (λίγα κορίτσια)
- Ξενοδοχείο (πολλά κορίτσια)
- Στρατώνας (πολλά κορίτσια)
- Συνδυασμός μπουρδελογειτονιά (ομάδα οίκων ανοχής)

Η μπουρδελογειτονιά, ένας σύνθετος συνδυασμός οίκων ανοχής και αρκετών μαγαζιών, όπως η Μίνως. Αλλά και συγκατοίκηση οικογενειών.

“ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ”

Όλοι θυμόμαστε στη μέση περίπου της Μίνως το “ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ” αλλά και τις οικογένειες στα πίσω στενά, Μεϊντανάκι κλπ.

Στα Χανιά δεν υπήρχαν μεγάλοι οίκοι ανοχής αν εξαίρεσεις της “Γιωργίας”, στην οδό Καλλιεργών. Μπουρδέλο γαλλικού τύπου, με σαλόνι υποδοχής μέσα και τα δωμάτια. Ο χώρος διατηρούνταν όπως παλιά μέχρι τα μέσα του ’90 όπου μετά έγινε πολυώροφος και άλλαξε τελείως.

Η κύρια είσοδός του ήταν απ’ τη μεριά της Καλλιεργών (μια βαριά ξύλινη πόρτα) μπαίνοντας μέσα υπήρχε η σάλα που αργότερα έγινε κι αυτό κάμαρα. Μια γυριστή ξύλινη σκάλα οδηγούσε στα πάνω δωμάτια. Κάθε δωμάτιο είχε μεγάλο παράθυρο, με βαριά βελούδινη λαδί κουρτίνα και μικρό νιπτήρα, χαμηλά τοποθετημένο, στο ύψος των αχαιμών, για το πλύσιμο των γεννητικών οργάνων (ανδρικών) γιατί τα κορίτσια ήταν πολύ καθαρά και περνούσαν μία φορά τη βδομάδα από γιατρό (υγειονομικό).

Δεξιά και αριστερά ήταν τα δωμάτια και στο

τέλος του διαδρόμου, υπήρχε δεξιά σαλονάκι και δίπλα μεγάλο παράθυρο που έβλεπε στην οδό Καψοκαλύβων προς το διαβόητο τεκέ του Μούνταυρη (αναφορά για τον τεκέ αυτόν κάνει ο Μάρκος Βαμβακάρης στη βιογραφία του, όταν κάποιο χειμώνα επισκέφθηκε τα Χανιά μαζί με τον Μπάτη). Άλλη μια μεγάλη μπαλκονόπορτα με μπαλκόνι έβλεπε στην οδό Καλλιεργών, που κάθε Μ. Παρασκευή (τα μπουρδέλα ήταν κλειστά), η Γιωργία έβγαινε στο μπαλκόνι με σατέν μπλε ρόμπα και ράντιζε με άρωμα πατσουλί τον Επιτάφιο που περνούσε από κάτω και τον κόσμο. Στη γωνιά του μπαλκονιού το θυμιατό αναμμένο και όταν τελείωνε το μπουκάλι το πατσουλί, ροδοπέταλα και γαρύφαλλα.

Τ’ άλλα κάτω δωμάτια είχαν είσοδο απ’ την οδό Καψοκαλύβων, απέναντι στο πλατειάκι στο δώροφο ήταν δύο ανεξάρτητα μπουρδέλα, της Λίτσας και της Νότας.

Κάθε κορίτσι είχε στο δωμάτιό της το κρεβάτι, διπλό πάντα, και στρωμένο με σατέν κάλυμμα, μία ντουλάπα, ένα κομμό, την κλασική κανάτα με τη λεκάνη και το κλασικό μπουκάλι με το υπερμαγκανάτ (αντισπηκτικό), χαλί ή βελέντζα κόκκινη στο πάτωμα. Καλοριφέρ δεν υπήρχαν, παρά σόμπα και ο φωτισμός ένα φωτάκι της νύχτας κόκκινο.

Τα μπουρδέλα είχαν ωράριο. Το βράδυ 11.00 έκλειναν, και τα κορίτσια έβγαιναν με τους φίλους τους εκείνη την εποχή πήγαιναν στην “Παπαρούνα” (στον Άγιο Μαθαίο) και στον “Κερατά” τον τότε μακρινό Πλατανιά. Το κορίτσι πάντα υποδεχόταν το πελάτη με ρόμπα ή “ζιπουνάκι” και πάντοτε φορούσε κιλότα ή σουτιέν.

Η υπηρεσία ήταν κυρίως κάποια πολύ γερασμένη πόρνη ή κάποιος ομοφυλόφιλος. Ποιος από τους παλιούς που διαβάζουν το άρθρο, δεν θυμάται τη “Νικολέτα” ψηλός και χλωμός, την “Πετρία” που έπαιζε ντέφι, που είχε κρεμάσει πολύχρωμες κορδέλες και λίκνιζε το κορμί του σαν χορεύτρια του Καφέ “Σαντάν”, τη “Μιμίκα” με το καυτό σορτς και τη “Τσόκαρα”. Κάποια στιγμή, έφυγε από τα Χανιά η “Μιμίκα” και πήγε στη Θεσ/νίκη και μετά από καιρό δολοφονήθηκε.

Η υπηρεσία είχε τον ρόλο να δαλεάσει τον πελάτη, λέγοντας τις διάφορες στάσεις που κάνει το κορίτσι:

- αλά παντρεμένα (φυσιολογικό)
- αλά φρανσέ (φυσιολογικά και σοδομισμός)
- τα πόδια της γυναίκας στους ώμους του άνδρα.
- Πεολεϊχία - καρεκλάτο - αεροπλανάκι - βαρκαρόλα.

Ένα ρεμπέτικο γλέντι σε “σπίτι” στην οδό Καλλιεργών στα 1963. (Φωτ. Από το “καφέ Σαντάν” του Γ. Φθενάκη, αρχείο Π. Βογιαντζάκη-Ζωγράφου).

Είμαι αναγκασμένος να δώσω κάποιες εξηγήσεις: Κατ’ αρχήν, το κορίτσι πέφτει στο κρεβάτι πάντοτε ανάσκελα και βάζει κάτω απ’ τα οπίσθια της για να ανασπκωθεί η λεκάνη της. Όταν ο πελάτης ζητάει πολλά στριφογυρίσματα και νάζια, το ποσό αλλάζει και η ταρίφα πάει διπλή. Αλλά όμως ο κανόνας έχει και τις εξαιρέσεις του σε τακτικούς πελάτες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ... ΜΟΥΣΙΚΗ

Η υπηρεσία, εκτός απ’ τη διαφήμιση προσόντων του κοριτσιού, έπρεπε να επιμελείται την καθαριότητα του χώρου των σεντονιών αλλά και της μουσικής. Σεξ και Καφάσης (“Γέλα κυρία μου”), Ν. Κερμανίδης (“Η κατάρτα μου να δέρνει τη σκιά σου”), Αιγύπτιος (“Μην αργείς”) και άλλα λοιπά σουξέ.

Το μπουρδέλο, έχει τη δικιά του μυρωδιά, που δεν τη συναντάς πουθενά αλλού. Πατσουλί (βαρύ άρωμα), ανακατεμένο με τσιγαρίλα, ιδρώτα, μούχλα και λαστέξ (προφυλακτικό). Μέχρι τα ’80 ήταν ταμπού να περάσουν κορίτσια απ’ το Θηλέων της οδού Κοραή. Και όσες περνούσαν με φόβο, την επόμενη μέρα κοκορεύονταν στις φιλενάδες τους.

Αστυνομία ένστολη δεν έκοβε βόλτες, παρά μόνο ασφαλίτες και καθηγητές για να πιάσουν κάποιο μαθητή και να τον ξεφτιλίσουν. Θυμάμαι μαθητή κουρεμένο γουλί, επειδή τον έπιασαν στα μπουρδέλα και θυμάμαι και 8ήμερη αποβολή, επειδή κάποιος καλοθελητής καθηγητής ρουφιάνεψε την μπουρδελοτσάρκα μαθητών.

Πάντως, εγώ μεγάλωσα εκεί όπως και άλλα παιδιά. Υπήρχε σεβασμός και από τη γειτονιά και από τα κορίτσια. Οι τσέπες μου ήταν πάντα γεμάτες με καραμέλες, όταν μ’ έστελναν να τους πάρω τσιγάρα. Και όταν, πιτσιρικάς, είχα ρωτήθει τον πατέρα μου, γιατί μαζεύονται τόσο άντρες εκεί, μου απάντησε απλώς: «μαζεύονται και διαβάζουν εφημερίδα».

Η “Γιωργίτσα”, πέθανε το ’90, ολομόναχη και λησμονημένη. Τη βρήκαν από τη μυρωδιά της... Η μόνη απ’ τις παλιές, ως πρόσφατα, ήταν η Ζωίτσα, που κυκλοφορούσε με ροζ νυχτικό, άσπρο μαντήλι, πολύ έντονα πουδραρισμένο πρόσωπο και με ζωγραφιστή ελιά που κάθε φορά άλλαζε σημείο.

Υ.Γ. Η “Γιωργίτσα”, είχε σώσει πολλούς απ’ την πείνα στην κατοχή. Η “Νότα” είχε παιδί που σπούδαζε στο εξωτερικό, όπως και η “Ρομανά”.

Σας παραθέτω ένα τραγούδι του Τσιτσάνη που αναφέρεται σε μια καλντεριμιτζού (Φωτογραφήθηκε 6-10-1947):

Γιατί το δρόμο σου ν’ αλλάξεις για δυο στολίδια άμυαλη τρελή και το στεφάνι σου να το πετάξεις να γίνεις στη ζωή αμαρτωλή.

Τώρα στους δρόμους κάνεις βόλτες με παγωμένη κι άδεια την καρδιά, μα θα σου φαίνονται βαριές οι πόρτες που θα σε δέχονται κάθε βραδιά.

Και κάθε νύχτα, νύχτα θα περιμένεις για τα φιλιά να βρεις αγοραστή, και ντροπιασμένη μπρος μου θα διαβαίνεις με νέο κάθε τόσο εραστή.

Γράφει ο Μ.Ν.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

«Είναι σημαντικό να κάνεις κάτι για τον τόπο που αγαπάς τόσο πολύ. Και επειδή εγώ είμαι μουσικός αισθάνομαι ότι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορώ να κάνω κάτι, είναι με τη μουσική. Δεν έχω άλλο μέσον. Προσπαθώ να δείξω στον κόσμο στο εξωτερικό τι είναι η Κρήτη, ποια είναι η Κρήτη, τι είναι η κρητική μουσική...» λέει στις “διαδρομές” η διεθνούς φήμης βιολονίστρια Μαρία Μανουσάκη και διοργανώτρια του Διεθνούς Μουσικού Φεστιβάλ Κρήτης που την Τετάρτη 25 Ιουλίου στις 8.30μμ θα “ταξιδέψει” στον Βατόλακκο με συμμετοχή καταξιωμένων καλλιτεχνών, στο χώρο του οινοποιείου Μανουσάκη.

MARIA MANOYSAKH:

«Η κρητική μουσική πάντα με άγγιζε βαθιά στην ψυχή»

Πρόκειται για μια εμπνευσμένη συνεργασία από τρία σπουδαία μουσικά σχήματα τα οποία θα παρουσιάσουν αυθεντικές συνθέσεις με κοινή αναφορά στο Κρητικό τοπίο, ενώ μέρος των εσόδων θα δωριστεί στην ΕΛΕΠΑΠ. Με αφορμή την συναυλία στο Βατόλακκο μιλήσαμε με την Μαρία Μανουσάκη, για τα Χανιά τον τόπο καταγωγής της, τις μουσικές της καταβολές και την ιδέα να διοργανώσει ένα διεθνές μουσικό φεστιβάλ στην Κρήτη...

Ποια η σχέση σου με την Κρήτη;

Η καταγωγή του πατέρα μου είναι από Χανιά, οπότε ερχόμουν από πολύ μικρό κοριτσάκι για διακοπές στη γιαγιά και στον παππού. Όμως αισθάνομαι πως η Κρήτη κυλάει πολύ βαθιά μες τις φλέβες μου. Ο τόπος εδώ έχει πολύ ενέργεια, πολύ δυνατή ενέργεια και πολύ ιστορία που πρέπει να την ξέρουμε όλοι και να διαβάζουμε για αυτήν. Μας τιμάει που είμαστε Κρητικοί αλλά πρέπει να δείχνουμε και τον ανάλογο σεβασμό προς αυτόν τον τόπο και προς αυτή την κουλτούρα και την ιστορία.

Πώς και πότε ξεκινάει η σχέση σου με την Μουσική; Ποιους σταθμούς - στιγμές ξεχωρίζεις;

Ξεκίνησα τη μουσική στην ηλικία περίπου 4-5 ετών. Η οικογένεια της μητέρας μου στην νότια Αφρική είναι όλοι μουσικοί και η μητέρα μου επίσης μουσικός, οπότε από μικρή ηλικία έπαιζα πιάνο κι άλλα όργανα. Βιολί ξεκίνησα σε ηλικία επτά ετών όπου έπαιζα φλογέρα στην ορχήστρα του σχολείου μου και επειδή έπαιζε η φίλη μου βιολί και ζήλεψα, ήθελα κι εγώ να μάθω. Έτσι ξεκίνησε το ταξίδι αυτό...

Ξεχωριστές στιγμές ως μουσικός είναι όταν πήρα την υποτροφία για να πάω να σπουδάσω στην Βοστώνη στο Berklee college of music. Επίσης ξεχωριστή στιγμή είναι όταν άρχισα να ακούω τζαζ μουσική στην ηλικία 17 ετών αλλά και όταν άκουγα κρητική μουσική που πάντα με άγγιζε βαθιά στην ψυχή.

Πώς προέκυψε η ιδέα του Διεθνούς Μουσικού Φεστιβάλ Κρήτης, το οποίο διοργανώνεις για 5η συνεχή χρονιά; Ποιος ο στόχος της διοργάνωσης;

Πριν πέντε χρόνια έκανα μια συναυλία στο ίδρυμα Καψωμένου στον Αλικιανό, τον τόπο καταγωγής μου. Είχα καλέσει τον Παντελή Κρασαδάκη και το Γιώργο Μπογιατζή να παίξουν με το σχήμα τους. Επίσης είχα και το δικό μου σχήμα από την Αμερική και σε κάποια φάση αυτο-σχεδιάσαμε με τα δύο είδη μουσικής. Από εκείνο το βράδυ ξεκίνησε ιδέα για το φεστιβάλ διότι πήγε πολύ καλά η σύμπραξη κρητικής μουσικής με τζαζ κι επίσης είχαμε και πολύ κόσμο.

Είναι σημαντικό να κάνεις κάτι για τον τόπο που αγαπάς τόσο πολύ. Και επειδή εγώ είμαι μουσικός αισθάνομαι ότι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορώ να κάνω κάτι, είναι με τη Μουσική. Δεν έχω άλλο μέσον. Προσπαθώ να δείξω στο κόσμο στο εξωτερικό τι είναι η Κρήτη, ποια είναι η Κρήτη, τι είναι η Κρητική μουσική αλλά συγχρόνως προσπαθώ να μάθω, να διδάξω και να καλλιεργήσω ίσως τον δικό μας κόσμο εδώ τι σημαίνει τζαζ μουσική, ξένη μουσική. Διότι μέσω του Φεστιβάλ φέρνω σχήματα από τον κόσμο όχι μόνο από την τζαζ μουσική αλλά από την διεθνή μουσική σκηνή. Γι' αυτό και λέγεται διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ Κρήτης.

Τι θα ακούσουμε στη συναυλία στον Βατόλακκο;

Στο Βατόλακκο στο οινοποιείο Μανουσάκη το κοινό θα ακούσει τον Βασίλη Σταυρακάκη μαζί με τους Ζαχαρία Σπυριδάκη, Γιώργο Μανωλάκη και Γιάννη Παπατζανή. Επίσης το δικό μου σχήμα από τη Νέα Υόρκη όπου θα παρουσιάσω την καινούργια μουσική δουλειά που έχω γράψει το τελευταίο χρόνο, κομμάτια κρητικά αλλά πειραγμένα με ένα ιδιαίτερο τρόπο. Μαζί θα είναι επίσης και ο Ουραμπι Ραμι που παίζει παραδοσιακή φλογέρα της Τυνησίας με την συνοδεία του ιδιαίτερου μουσικού σχήματός του.

Σε έχουμε δει να ανοίγεις συναυλία του STING και των PET SHOP BOYS, σε βιντεοκλίπ της ADELE. Τι έχεις μάθει - αποκομίσει μέσα από τις συνεργασίες με αυτά τα μεγάλα ονόματα της μουσικής βιομηχανίας;

Έχω μάθει να είμαι ταπεινή και επίσης έχω μάθει πως η μελέτη δεν πρέπει να σταματάει σε ό,τι επίπεδο και να βρίσκεται κάποιος. Συνεχώς πρέπει να μαθαίνουμε να καλυτερεύουμε, να ακούμε και να έχουμε πάντα μια εξέλιξη προς τα πάνω. Όταν άκουσα τον Sting να παίζει στη συναυλία που άνοιξα εγώ με το σχήμα μου, είδα έναν άνθρωπο γλυκό, συνεσταλμένο, χαμηλών τόνων χωρίς κανένα “τουπέ” να βγαίνει στην σκηνή ήρεμα και όμορφα, να τραγουδάει, να μιλάει και το θεώρησα πολύ συγκινητικό. Γιατί σκέφτηκα: “Κοίτα πόσο διάσημος είναι αυτός αλλά και πόσο προσιτός και πόσο Άνθρωπος είναι πάνω απ' όλα”.

Το album σου “Sole Voyage” (2016) κέρδισε το βραβείο καλύτερο jazz από το “The Akademia Music Awards” και είναι αφιερωμένο «σε όλους τους μετανάστες που φύγανε από την Κρήτη για ξένους και άγνωστους τόπους το 1920 για μια καλύτερη ζωή». Υπήρξε κάποια ιστορία που σε ενέπνευσε;

Ο δίσκος μου Sole Voyage (Μοναχικό ταξίδι) είναι αφιερωμένος σε όλους τους μετανάστες

«Κανείς δεν είναι υποχρεωμένος ή φυλακισμένος να μείνει σε έναν τόπο. Τον τόπο σου τον έχεις μέσα σου. Μπορείς να τον πάρεις μαζί σου και να τον διαφημίζεις όπου πηγαίνεις όπως προσπαθώ να κάνω κι εγώ»

που φύγαν από την Κρήτη για ξένους τόπους το 1920. Συγκεκριμένα οι δύο αδερφές του παππού μου φύγανε το 1920 για την Αμερική και δεν ξαναγυρίσανε ποτέ. Και ξέρω ότι υπάρχουν πολλές οικογένειες με τις ίδιες ιστορίες. Κάτι που νομίζω πως και σήμερα είναι ιδιαίτερα επίκαιρο με όλα όσα συμβαίνουν στον κόσμο.

Τι συμβουλή θα έδινες σε νέα παιδιά που θέλουν να φύγουν πιθανόν από την Ελλάδα και να ακολουθήσουν το δικό τους μουσικό μονοπάτι;

Η συμβουλή που δίνω στα νέα παιδιά είναι να ακολουθήσουν τα όνειρα τους και να παλέψουν να γίνουν όσο καλύτερα γίνεται πάνω στο αντικείμενο τους. Κανείς δεν είναι υποχρεωμένος ή φυλακισμένος να μείνει σε έναν τόπο. Τον τόπο σου τον έχεις μέσα σου. Μπορείς να τον πάρεις μαζί σου και να τον διαφημίζεις όπου πηγαίνεις όπως προσπαθώ κι εγώ να κάνω .

Τα νέα σου σχέδια; Ετοιμάζεις κάτι καινούργιο δισκογραφικά;

Ετοιμάζω τον καινούργιο μου δίσκο στην Νέα Υόρκη αλλά και έναν δίσκο με μουσικό σχήμα εδώ στα Χανιά, το “Cretan Jazz project”. Ο δίσκος θα κυκλοφορήσει μάλλον αρχές Σεπτεμβρίου και θα παρουσιάσουμε κάποια κομμάτια στον Ιστιοπλοϊκό όμιλο στις 9 Αυγούστου.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΖΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι **POTENTILLA ssp.** (Ποτεντίλλη) και ανήκει στην οικογένεια των Ροδοειδών.

Στα λατινικά η λέξη *potentilla* σημαίνει «ισχυρή» και φυσικά αναφέρεται στις ισχυρές θεραπευτικές ιδιότητες του φυτού. Παγκόσμια υπάρχουν περισσότερα από 500 είδη Ποτεντίλλας, διασκορπισμένα σε διάφορα μέρη του βορείου ημισφαιρίου με παρεμφερείς θεραπευτικές ιδιότητες.

Πενταδάκτυλλο

Το πλέον γνωστό είδος είναι η **POTENTILLA tormentilla** (Ποτεντίλλη η τορμεντίλλη) που φύεται στην Ευρώπη αλλά δεν την συναντούμε στη χώρα μας αν και εδώ φύονται 12 συγγενικά της είδη.

Ανάμεσα στα συγγενικά αυτά είδη είναι η **POTENTILLA reptans** (Ποτεντίλλη η έρπουσα) η οποία έχει παρόμοιες θεραπευτικές ιδιότητες με την Τορμεντίλλη (η οποία έχει όρθιο στέλεχος και για αυτό ονομάζεται πεντάφυλλον ή Πενταδάκτυλον το όρθιον, σε αντίθεση με την έρπουσα που αναπτύσσεται όπως η φράουλα). Στη χώρα μας η κοινή του ονομασία είναι Πενταδάκτυλο αλλά το συναντούμε και με τις ονομασίες Πεντάφυλλο (Κέρκυρα και Κεφαλονιά). Στην Κρήτη το συναντούμε με τις ονομασίες Αχτικόχορτο, Οχτικόχορτο, Παντάφυλλο, Αφορμόχορτο.

Στη χώρα μας βρίσκεται σε κράσπεδα δρόμων, σε τάφρους, σε όχθες της κατώτερης ορεινής ζώνης σε Ήπειρο, Πίνδο, Στυλίδα, Αττική, Μεσολόγγι, Ζάκυνθο, Κεφαλονιά Κέρκυρα, Κρήτη και Κέα..

Υπάρχουν ακόμη τα είδη Μικρανθής (με πέταλα λίγο μικρότερα από τον κάλυκα), η Μεγαλοπρεπής, η των Θεών του Ολύμπου (βγαίνει στα ψηλά βουνά με λευκά άνθη), η της Γκιώνας (η οποία βγάζει κόκκινα άνθη).

Είναι πολυετές φυτό, ποώδες (φτάνει σε ύψος τα 40 εκατοστά), δασύ σε όλα τα μέρη του, με βλαστούς μαστιγοειδείς, εκτεταμένους, που ριζοβολούν στα γόνατα.

Από την έρπουσα ρίζα του φυτού αναδύονται στελέχη που φέρουν είτε ένα μοναχικό κίτρινο λουλούδι είτε ένα στέλεχος από το οποίο προβάλλουν πέντε ή σπανιότερα, επτά οδοντωτά φυλλάδια.

Τα φυλλάδια είναι αυγοειδώς σφηνοειδή και στην περιφέρεια τους ηριονωτά. Είναι πράσινα και από τις δύο επιφάνειες, τοποθετημένα κυκλικά και γύρω από τους μίσχους. Τα φύλλα της έρπουσας είναι ελαφρώς φαρδύτερα από αυτά της τορμεντίλλης.

Τα άνθη του (17 έως 25 χιλιοστά) είναι μοναχικά, φυτρώνουν από τις μασχάλες και μακρόμιστα. Τα κράσπεδα του κάλυκα ελλειπτικά, περίπου ίσα μεταξύ τους. Έχουν πέντε πέταλα με κίτρινο χρώμα, αλλά πιο μακριά από τον κάλυκα, πέντε σέπαλα και 5 βράκτια που σχηματίζουν υπάνθιο.

Τα άνθη της έρπουσας είναι μεγαλύτερα από τα άνθη της τορμεντίλλης. Σχηματίζει υβρίδια με άλλα είδη του γένους.

Η ρίζα του είναι σαν βολβός με πάχος ενός δακτύλου, με χρωματισμό εξωτερικού περιβλήματος φαιό και εσωτερικά λευκό, με ράγισμα ζωηρό κόκκινο.

Ιστορικά στοιχεία

Στην αρχαία Ελλάδα γνώριζαν τις θεραπευτικές ιδιότητες του φυτού. Ο Θεόφραστος (372-287 π.Χ) το αποκαλούσε Πεντατεπές και ο Διοσκουρίδης (40-90 μ.Χ) Πεντάφυλλον.

Παραδοσιακά το αφέψημα της ρίζας του φυτού χρησιμοποιήθηκε για αιώνες για προβλήματα πυρετού, για την ανακούφιση του πονόδοντου, για γαργαρισμούς στη θεραπεία πληγών του στόματος, ως γενικό αντισηπτικό και στυπτικό βότανο. Τον φλοιό της ρίζας τον χρησιμοποιούσαν πολτοποιημένο σε κατάπλασμα για το σταμάτημα της ρινορραγίας. Το τσάι των φύλλων ή της ρίζας το χρησιμοποιούσαν να θεραπεύσουν τη διάρροια, δυσεντερία, αιμορροΐδες και σε άλλα προβλήματα του πεπτικού.

Χρησιμοποιούσαν όλο το φυτό (αέρια μέρη και ρίζα) παραδοσιακά για τις στυπτικές του ιδιότητες και ως αντιαιμορραγικό.

Το

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει από τον Μάιο μέχρι τον Αύγουστο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται κύρια οι βολβοί του που μαζεύονται Μάρτιο και Απρίλιο ή Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Χρησιμοποιούνται όμως και τα αέρια μέρη του φυτού τα οποία συλλέγονται τον Ιούνιο κατά προτίμηση

θεωρούσαν καλό για πυρετό και συναφή προβλήματα.

Ήταν ένα πολύ γνωστό θεραπευτικό βότανο στη διάρκεια του Μεσαίωνα. Τα πέντε φυλλάδια συμβόλιζαν τις πέντε αισθήσεις του ανθρώπινου σώματος. Το πενταδάκτυλο συμβόλιζε εκείνη την εποχή, τον άνθρωπο που ξεπερνούσε τον εαυτό του. Για τον λόγο αυτό πολλοί ιππότες του Μεσαίωνα είχαν την εικόνα του φυτού να διακοσμεί τις ασπίδες τους. Το δικαίωμα όμως αυτό το αποκτούσαν μόνο αν είχαν διακριθεί και είχαν ξεπεράσει τον εαυτό τους στις μάχες.

Το βότανο ήταν επίσης συστατικό των ερωτικών φίλτρων που παρασκεύαζαν (πιθανά για να εμποδίζουν την διάρροια που προκαλούσαν στο άτυχο αντικείμενο της λατρείας τους τα άλλα συστατικά του φίλτρου!). Τέλος οι αλιείς θεωρούσαν ότι μπλέκοντας το φυτό στα δίχτυα τους αύξαναν την προσδοκώμενη ψαριά.

Ο Κούλπεπερ το 1653 έγραφε για το φυτό: ...υπό μορφή σκόνης, αφεψήματος ή σε μπάνια είναι μία σίγουρη συνταγή ενάντια στην αποβολή.....επίσης σπάει την πέτρα και καθαρίζει τα νεφρά.

Στη συνέχεια η διάδοση της χρήσης του φυτού Ρατάνια (φυτό του Περού με ισχυρές στυπτικές ιδιότητες που χρησιμοποιήθηκε ενάντια στη διάρροια και τις αιμορραγίες) έκανε την Ποτεντίλλα να χάσει τη σπουδαιότητά της.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η Ποτεντίλλη η έρπουσα περιέχει τις ίδιες ουσίες με την Ποτεντίλλη η τορμεντίλλη, σε μικρότερη συμπύκνωση. Είναι βότανο πικρό, στυπτικό και αναφυκτικό. Περιέχει τανίνες, ρητίνες, άμυλο, γλυκίνη, τορμεντόλη, χολίνη, αμινοξέα, μεταλλικά άλατα (ασβέστιο, σίδηρο, θειικό άλας, μαγνήσιο, κάλιο, πυρίτιο, νάτριο), κόκκινη χρωστική, βιταμίνη C και βιοφλαβονοειδή.

Το ρίζωμα περιέχει μέχρι 20% τανίνη, που παίρνει χρώμα κόκκινο – φλοβαφαινικό, το γλυκοσίδιο τορμεντιλλίνη καθώς και πικρό, χινοβικό οξύ.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Είναι ένα από τα καλύτερα στυπτικά βότανα. Το τανικό οξύ που περιέχει το φυτό δρα εναντίον κάθε αιμορραγίας στο ανθρώπινο σώμα. Πρόσφατες εργαστηριακές έρευνες έχουν αποδείξει την ιδιότητα αυτή του βοτάνου.

Συνίσταται κατά της διάρροιας (ιδιαίτερα όταν έχει οξεία μορφή ή νευρική προέλευση), της δυσεντερίας και των αιμορραγιών.

Χρησιμοποιείται ως μέρος της θεραπείας της βλεννώδους και ελκώδους κολίτιδας. Με γαργαρισμούς δρα θεραπευτικά

Προφυλάξεις

Το αφέψημα του φυτού συστέλλει τα αιμοφόρα αγγεία και ελαττώνει την διαπεραστικότητα των τριχοειδών αγγείων. Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητο στην υπέρταση να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στη χρήση του. Προσοχή χρειάζεται και στην εξωτερική χρήση εξ αιτίας της μεγάλης στυπτικότητας του βοτάνου, εξ αιτίας της οποίας μπορεί να προκληθούν σκασίματα δέρματος.

Παρασκευή και δοσολογία

Υπό μορφή εγχύματος παρασκευάζονται φύλλα και άνθη του φυτού. Cinquefoil infusion: the herbal infusion can be taken thrice a day to treat all kinds of problems. Το έγχυμα παρασκευάζεται βάζοντας 2 κουταλιές του τσαγιού ξηρό βότανο σε ένα φλιτζάνι βραστό νερό και το αφήνουμε σκεπασμένο για 15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Για να φτιάξουμε κατάπλασμα ψιλοκόβουμε το βότανο και βάζουμε δύο κουταλιές της σούπας σε 2 φλιτζάνια νερό. Το βράζουμε για 20 λεπτά. Το χλιαρό αφέψημα τοποθετείται με κομπρέσα πάνω στην πάσχουσα περιοχή.

Η ρίζα παρασκευάζεται ως αφέψημα. Ρίχνουμε 1-2 κουταλιές του τσαγιού ξηρό ρίζωμα σε ένα φλιτζάνι νερό και το σιγοβράζουμε σκεπασμένο για 10-15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα. Υπό μορφή βάμματος η δοσολογία είναι 2-4 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα. Το πεντάφυλλο καταναλώνεται ως λαχανικό σε διάφορες χώρες της Ευρώπης σε ωμές σαλάτες ή σούπες. .

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση dianthos@otenet.gr

Ε1 ΤΑΞΗ 8ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Αξέχαστο αυτό που βιώσαμε...

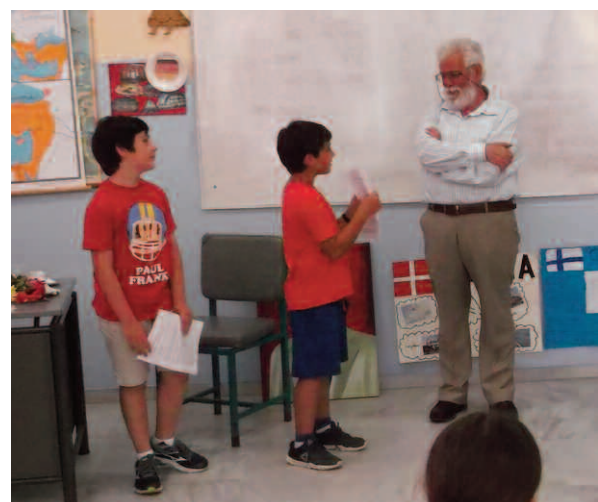
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι καλό Σαββατοκύριακο!
«Αξέχαστο αυτό που βιώσαμε», μου έγραψε, μεταξύ των άλλων, σε μήνυμα που μου έστειλε ο καλός δάσκαλος και καλός φίλος Βαγγέλης Παγωνίδης, ύστερα από την επίσκεψή μου στην τάξη του, στην Ε1 τάξη του 8ου Δημ. Σχ. Χανίων, στις 24 Μαΐου τ.ε. Για “ευλογία” έκανα εγώ λόγο στη στήλη μου “Μια στάση εδώ, μια στάση εκεί” (βλ. “Χ.Ν.”, 1 Ιουνίου 2018). Γι’ αυτήν την επίσκεψη μάς μιλούν τα Πεμπτάκια (που

είναι ήδη Εκτάκια) στον σημερινό Παιδότοπο. Ενθουσιασμένα με την επίσκεψή μου, δηλώνουν. Όσο ενθουσιαστήκατε εσείς, άλλο τόσο ενθουσιάστηκα κι εγώ, καλά μου φιλαράκια!

**Καμπάνα κάνω την καρδιά και λέω της να παίξει
όλο τον ενθουσιασμό που ένιωσα να μπέψει!!**

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος**

Μου έκανε εντύπωση όταν του είπαμε τις μαντινάδες καλωσορίσματος και τις άκουγε με πολλή προσοχή! Και φυσικά όταν βγάλαμε τις φωτογραφίες κι όταν του κάναμε ερωτήσεις και τις απάντησε όλες με λεπτομέρειες!

Άγια Ιμνραήμ

Ηταν τέλεια! Όλα ήταν καταπληκτικά! Το ζήσαμε και το ευχαριστηθήκαμε πολύ που ήρθε ένας τόσο σπουδαίος άνθρωπος στην τάξη μας! Το είχαμε ανάγκη λίγο να μάθουμε, να πρεμήσουμε και να χαλαρώσουμε. Τον ευχαριστούμε πολύ! Όλα μου έκαναν μεγάλη εντύπωση μα πιο πολύ που μας χάρισε πολλά δικά του βιβλία! Ηταν πολύ γενναιόδωρος γενικά...

**Αλέξανδρος
Μηλαθιανάκης**

Μου έκανε μεγάλη εντύπωση που εμείς ήμασταν ήσυχοι κατά τη διάρκεια της επίσκεψης. Επίσης ο κ. Βαγγέλης Κακατσάκης μας μίλησε τόσο ωραία και τόσο ήρεμα, χωρίς να φωνάζει, κατάφερε να τραβήξει την προσοχή μας και γι’ αυτό τον ευχαριστούμε τόσο πολύ που ήρθε και μας επισκέφτηκε. Εκπληξη αποτέλεσε γι όλους μας η παρουσία του Νίκου, παλιότερου μαθητή του κυρίου μας, και πόσο ήσυχα και συγκεντρωμένα παρακολούθησε την όλη εκδήλωση. Μας άρεσε που μας βοήθησε στην προετοιμασία και γι’ αυτό τον προσκαλέσαμε στην τάξη μας να έρχεται όποτε το έχει ανάγκη. ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

Αρτεμης Ζόι

Ιδιαίτερη εντύπωση μου έκανε ο ενθουσιασμός του κ. Βαγγέλη Κακατσάκη και που κατάφερε να τον μεταδώσει και σ’ εμάς. Ιδιαίτερα όταν ο Γιώργος έπαιξε στο αρμόνιο το τραγούδι “Ο πιο καλός ο μαθητής” παρότι τα παιδιά το τραγούδησαν λίγο φάλτσα ήταν σα να άκουσε ένα τέλειο τραγούδι κι αυτό μας έδωσε θάρρος να μη φοβόμαστε, να τολμούμε και να προσπαθούμε πάντοτε για το καλύτερο! Σας ευχαριστούμε κύριε Βαγγέλη!

Γιάννης Καλογεράκης

Μου έκανε εντύπωση που δεν ήταν καθόλου παράξενος (ενώ περίμενα ότι θα ήταν). Επίσης δεν ήταν τόσο μεγάλος σε ηλικία. Θα ήθελα και θα μπορούσε να ήταν και δάσκαλός μας! Περάσαμε ΤΕΛΕΙΑ! Απαγγείλαμε ποιήματα και τραγουδήσαμε μαντινάδες με τη συνοδεία της λύρας του Γιάννη του συμμαθητή μας! Επαιξα κι εγώ κιθάρα και τραγούδησα, για πρώτη φορά μπροστά σε κοινό! Μου έφυγε η ντροπή! Εύχομαι να ξαναέρθει ο κύριος Βαγγέλης Κακατσάκης και να ξανακάνουμε τέτοιο μάθημα και πάλι!

**Δέσποινα
Κουντουράκη**

Περάσαμε υπέροχα! Κι αυτός πέρασε πολύ καλά μαζί μας! Ο ίδιος μας είπε ότι θα μας ξανάρθει! Ανυπομονούμε...

Ιωάννα Μακρινάκη

Από την επίσκεψη του κ. Βαγγέλη Κακατσάκη μου έκανε εντύπωση ο ενθουσιασμός που υπήρχε στην τάξη. Πραγματικά δεν έχω ξαναδεί τόσο ενθουσιασμό μέσα στην τάξη! Σας ευχαριστούμε πολύ για την επίσκεψη στην τάξη μας! Αισθανόμαστε σαν να μας επισκέφτηκε ένας δικός μας άνθρωπος, που μας έκανε να νιώθουμε πολύ άνετα και να εξωτερικεύσουμε κάτι από τον εαυτό μας και το χαρακτήρα μας! Ούτε που καταλάβαμε πότε πέρασε η ώρα. Ο χρόνος και ο τόπος έπαψαν να μας απασχολούν κατά τη διάρκεια της επίσκεψης (ούτε μια φορά δεν κοίταξα το ρολόι).

Κωνσταντίνα Καλαμπακάκη

Μου έκαναν εντύπωση οι μαντινάδες που είχαμε γράψει και τραγουδήσαμε με συνοδεία της Λύρας του Γιάννη Καλογεράκη, ειδικά για τον κύριο Βαγγέλη Κακατσάκη και που του άρεσαν πολύ! Τα ποιήματα του κ. Βαγγέλη που απαγγείλαμε με τη συνοδεία της κιθάρας του Λευτέρη και του Γρηγόρη! Ηταν τέλεια! Οι ερωτήσεις που του κάναμε αλλά προ πάντων οι απαντήσεις που εκείνος έδωσε, άρεσαν πολύ σε όλους μας! Μου άρεσε επίσης που μας έγραψε η εφημερίδα! Ημασταν καλά προετοιμασμένοι και μάθαμε από την επίσκεψη του κ. Βαγγέλη ότι η ουσία είναι στα απλά, αρκεί να υπάρχει όρεξη και μεράκι! Σας ευχαριστούμε κύριε Βαγγέλη! Να μας ξανάρθετε -όπως μας το υποσχεθήκατε- όποτε το θέλετε. Η πόρτα της τάξης μας και της καρδιάς μας είναι πάντοτε ανοικτή!

**Κωνσταντίνα
Μαραγκουδάκη**

Κάποιες από τις μαντινάδες μας

Καλωσορίζει το σχολείο Βαγγέλη Κακατσάκη, με πένα πολυγραφική με κέφι, με μεράκι. Μεγάλη είναι η χαρά και σας ευχαριστούμε, που ήρθατε εις το σχολείο σήμερα να σας δούμε! Δάσκαλος μα και ποιητής προσόντα με αξία, στην εποχή μας έχουσε μεγάλη σημασία. Σαν συγγραφέας, ποιητής γράφεις σ’ εφημερίδα, και σχολιάζεις πάντοτε στην τέταρτη σελίδα! Ρόδα και τριαντάφυλλα θέλει να σας χαρίσει, το όμορφο σχολείο μας να σας ευχαριστήσει!

Ο κύριος Βαγγέλης Κακατσάκης είναι ένας σπουδαίος ποιητής και ένας μεγάλος δάσκαλος. Μας μίλησε τόσο όμορφα, μας αποκάλυψε από πού εμπνέεται για να γράψει ένα ποίημα, μας χάρισε βιβλία και μας συμπάθησε πολύ! Κι εμείς τον συμπαθήσαμε και τον αγαπήσαμε πολύ καθώς τον θεωρούμε ένα δικό μας άνθρωπο. Τελικά οι ποιητές είναι απλοί, ευαίσθητοι και πολύ ευγενικοί άνθρωποι που μπορούν να μιλήσουν μέσα από τα ποιήματά τους με την καρδιά ανθρώπων όλων των ηλικιών ακόμη και παιδιών! Με συγκίνησε πολύ που ένας τέτοιος ποιητής όπως ο κ. Βαγγέλης Κακατσάκης άκουσε με προσοχή και τα δικά μας ποιήματα. Ανυπομονούμε για την επόμενη συνάντηση!

Λευτέρης Αλεξάκης

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΙΡΑΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Από την Τεχεράνη στην Κρήτη

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΔΡΑΚΑΚΗΣ

Με δύο σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις που φέρνουν κοντά το νησί μας με ένα από τους σπουδαιότερους πολιτισμούς της Ασίας όπως είναι ο Περσικός, γιορτάζει τα 10 χρόνια της πολιτιστικής του παρουσίας το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον.

Συγκεκριμένα σήμερα Σάββατο στις 8.30μμ, θα παρουσιαστεί στο χώρο του Μουσείου στο Δρομόνερο η **εικαστική έκθεση** «Το Εκπληκτικό Φως της Ίδιας σου της Υπάρξεως! / 8+8 Γυναίκες Εξερευνούν την Έμφυλη Ταυτότητα» με έμπνευση από το στίχο του Πέρση λυρικού ποιητή του 14ου αιώνα Χαφέζ, με συμμετοχή 8 Ιρανών γυναικών ζωγράφων και 8 Ελληνίδων ζωγράφων.

Συμμετέχουν οι **8 Ιρανές γυναίκες ζωγράφοι**: Sahar Azizi, Azadeh Etebarian, Sepideh Fathi, Saeede Hatami, Azita Saremi, Shaghayegh Shojaian, Maryam Mousavi, Zeynab Movahed και οι **8 Ελληνίδες ζωγράφοι**: Ειρήνη Βαζούκου, Μαργαρίτα Βασιλάκου, Αντιγόνη Καββαθά, Ελένη Μανωλαράκη, Λαμπρινή Μποβιάτσου, Ισμήνη Μπονάτσου, Μαρία-Σοφία Ξενάκη, Σύλβια Πετσούρα.

Αύριο Κυριακή πάντα στο πλαίσιο της ίδιας σειράς δράσεων πολιτισμού «**Από την Τεχεράνη στην Κρήτη και από την Κρήτη στην Τεχεράνη**» θα πραγματοποιηθεί στις 9 το βράδυ, στο Ανοικτό Αίθριο του **Πνευματικού Κέντρου Χανίων** (Ανδρέα Παπανδρέου 70) **προβολή οκτώ ταινιών μικρού μήκους με θέμα: «8 Ιρανοί σκηνοθέτες εξερευνούν τη Γυναικεία Ταυτότητα».**

Σε αυτές 8 Ιρανοί σκηνοθέτες βλέπουν, αποτυπώνουν και αναλύουν μέσα από την ιδιαίτερη, ο καθένας τους, προσωπική κινηματογραφική οπτική την καθημερινότητα, τις δράσεις, τα όνειρα, τις επιθυμίες και τις προσδοκίες μιας σειράς Ιρανών γυναικών-πρωίδων εστιάζοντας στις πολλαπλές εκφάνσεις της πολυεπίπεδης Γυναικείας Ταυτότητας που καθεμία από τις ηρωίδες εμπεριέχει. Θα προβληθούν οι μικρού μήκους ταινίες: «Pale mirrors» του Salem Salavati, «Exchange» του Abolfazl Azizi, «Hostess» του Omid Abdollahi, «Temporary» του Behzad Azadi, «For sale» του Ali Banaiyan, «Withheld» του Mohammad Soraya, «Manicure» του Arman Fayaz, «Ayoob» του Amin Qavamli.

Για τις εκδηλώσεις παραχωρήθηκε συνέντευξη Τύπου χθες στα γραφεία της Π.Ε.Χανίων.

Ο υπεύθυνος του Μουσείου Σύγχρονης Τέ-

χνης Χανίων **Ιωάννης Ν. Αρχοντάκης** που επιμελήθηκε την έκθεση ζωγραφικής επεσήμανε ότι σε αυτά τα 10 χρόνια στο Μουσείο πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 300 δράσεις πολιτισμού και χαρακτήρισε πολύ σημαντικές τις δύο εκδηλώσεις του Σαββατοκύριακου που διοργανώνονται σε συνεργασία με σημαντικά πρόσωπα της Ανατολής. Δήλωσε δε ιδιαίτερα χαρούμενος που 3 από τις Ιρανές ζωγράφους βρίσκονται στα Χανιά.

Ο **Κωνσταντίνος Β. Πρώμος** που έχει και αυτός την επιμέλεια της έκθεσης ζωγραφικής δήλωσε ευτυχής που συμμετέχει σε αυτό το εξαιρετικό γεγονός που φέρνει κοντά 8 Ελληνίδες και 8 Ιρανές καλλιτέχνιδες εξερευνώντας την διεθνή γλώσσα της ζωγραφικής αλλά από δύο τελείως διαφορετικές θέσεις και τάσεις.

Στη συνέχεια ο αντιδήμαρχος Πλατανιά **Νίκος Δασκαλάκης** καλωσόρισε τις γυναίκες από Ιράν και Ελλάδα που συμμετέχουν στην έκθεση και δήλωσε χαρούμενος που υπάρχει το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον στον Δήμο Πλατανιά το οποίο ταξιδεύει 10 χρόνια τώρα στη θάλασσα του πολιτισμού και κάλεσε τον κόσμο να δει την έκθεση για να πάρει τα μηνύματα του.

Ο Αντιπεριφερειάρχης Χανίων, **Απόστολος Βουλγαράκης** χαρακτήρισε πολύ σημαντικές τις πρωτοβουλίες του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείον διότι δείχνει ότι οι πολιτιστικές δράσεις ενώνουν τους λαούς. Επίσης οι δύο αυτές εκδηλώσεις μπορούν να αποτελέσουν μία αφετηρία για διεύρυνση των σχέσεων των δύο χωρών και σε άλλους τομείς ενώ κάλεσε τους Χανιώτες να τις επισκεφτούν αλλά και τους ξένους επισκέπτες μετά από σχετική ενημέρωση στις ξενοδοχειακές μονάδες.

Στη συνέχεια μίλησαν οι 3 από τις Ιρανές ζωγράφους που συμμετέχουν στην έκθεση και βρίσκονται στα Χανιά.

Η **Azadeh Etebarian** για τα έργα της με βαθύ **αντιπολεμικό χαρακτήρα** καθώς προσπαθεί με πιο αστειό τόνο να αναφερθεί σε ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως είναι ο πόλεμος, η **Sepideh Fathi** που με διάφορα υλικά και χρώμα αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά και τις

Από τη χθεσινή συνέντευξη Τύπου. Ορθες οι Ελληνίδες ζωγράφους και καθιστές οι 3 από τις 8 Ιρανές: Saeede Hatami, Azadeh Etebarian και Sepideh Fathi.

Οι Saeede Hatami, Azadeh Etebarian και Sepideh Fathi με τον αντιπεριφερειάρχη Χανίων, Απόστολο Βουλγαράκη.

χαρές των γυναικών που εκφράζουν την ομορφιά και τη γαλήνη σε όλο τον πλανήτη και η **Saeede Hatami** που επιλέγει να ζωγραφίζει μοντέλα χωρίς άκρα θέλοντας να δείξει ότι η ζωή της γυναίκας είναι συχνά ακρωτηριασμένη τόσο στο Ιράν όσο και γενικά στον πλανήτη λόγω της έλλειψης ισότητας και με τον σεξισμό εναντίον των γυναικών να κυριαρχεί πολλές φορές.

Τέλος ο **Κυριάκος Χατζημικαηλίδης** που επιμελήθηκε την προβολή των ταινιών μικρού μήκους δήλωσε ότι ήταν μία δύσκολη επιλογή

ανάμεσα σε 34 ταινίες που παρουσιάστηκαν σε διεθνές Φεστιβάλ στην Αθήνα και χαρακτήρισε εξαιρετικό τον ιρανικό κινηματογράφο που όμως τον γνωρίζουμε κυρίως από τις μεγάλου μήκους ταινίες.

“Όλες οι ταινίες εστιάζονται στην γυναίκα με άμεσο ή έμμεσο τρόπο και μιλάνε για το πως εμφανίζεται στην καθημερινή της ζωή στο Ιράν. Είναι μία μοναδική ευκαιρία να παρακολουθήσουν οι Χανιώτες τις ταινίες αυτές που είναι μικρά αριστουργήματα”.

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ “ΣΚΗΝΟΠΛΟΚΟΙ”

“Το Φυτό”

Το θεατρικό έργο της Εύας Γκουντάρα: **“Το Φυτό”** παρουσιάζει η θεατρική σκηνή: “Οι σκηνοπλόκοι” σε συνεργασία με την “Ε.Ν.σταση τέχνης” σήμερα Σάββατο, αύριο Κυριακή και τη Δευτέρα 16 Ιουλίου στις 9 μ.μ. (Κ. Μάνου 32, Πελεκαπύνα).

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, “Το Φυτό” έκανε το ντεμπούτο του στην Αθήνα το 2015 σε σκηνοθεσία Γιώργου Φρατζεσκάκη με 30 παραστάσεις στο θέατρο Eliart στον Κεραμικό.

Το 2016 ανέβηκε στα Χανιά, στο θέατρο Δημήτρης Βλησίδης, από τον ταλαντούχο ηθοποιό του εθνικού θεάτρου, σκηνοθέτη και συγγραφέα Γιάννη Κουκουράκη.

Φέτος η ίδια η συγγραφέας παρουσιάζει τη δική της σκηνοθετική άποψη για ένα λίγο πιο... καλοκαιρινό Φυτό... γεμάτο εκπλήξεις.

Η παράσταση ανεβαίνει σε μια νέα θεατρική σκηνή του σκηνοθέτη Μιχάλη Μηνά στην Πελεκαπύνα.

Το έργο πραγματεύεται τη διαχρονική μάχη των δύο φύλων

μέσα από μια σύγχρονη ματιά. Η προσπάθεια δύο άγνωστων ανθρώπων του αντίθετου φύλου να συγκατοικήσουν με αφορμή το μοίρασμα των εξόδων, τους οδηγεί σε μια άτυπη συμφωνία μεταξύ τους, που πρέπει να τηρηθεί ως το τέλος. Ένας καταγιοσμός κωμικοτραγικών καταστάσεων εκτυλίσσεται πάνω στη σκηνή, σκορπώντας άφθονο γέλιο και έντονο προβληματισμό.

Ερμηνεύουν αλφαβητικά: Βασίλης Αντωνάκης, Φαίη Ψωμαδάκη, φως και ήχος: Νίκος Μαρκάκης

Video edit: Νίκος Μαρκάκης, σκηνοθεσία trailer: Μιχάλης Μηνάς, αφίσα: Δήμητρα Ξεράκη, φωτογράφιση αφίσας: Διονύσης Τέρεχωφ.

Τηλέφωνο κρατήσεων: 6934020867.

“ΑΓΓΕΛΕ ΜΟΥ”

Τον συγκλονιστικό μονόλογο του Βρετανού συγγραφέα Χένρι Νέιλορ: **“Αγγελέ μου”** παρουσιάζει η Εταιρεία Θεάτρου ΜΝΗΜΗ κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στον Αίθριο Χώρο του θεάτρου Κυδωνία. Η παράσταση ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη και με τη Χανιώτισσα ηθοποιό Κατερίνα Μαντίλ στον πρωταγωνιστικό ρόλο.

“ΕΡΩΦΙΛΗ”

Παράσταση της “Ερωφίλης” του Γεωργίου Χορτάτση θα δοθεί στις 20 Ιουλίου στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.

Οι εμπνευστές της θεατρικής εργασίας Ερωφίλη project είναι ο Θεόδωρος Οικονομίδης και η Αμαλία Αρσένη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΛΕΥΚΩΜΑΤΟΣ

“Χανιά - Ταξίδι στο όνειρο”

Το λεύκωμα “Χανιά – Ταξίδι στο όνειρο” παρουσιάζουν τη Δευτέρα 16 Ιουλίου στις 7.30 μ.μ. στο θέατρο “Μίκης Θεοδωράκης” (Πλ. Κατεχάκη), ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με τις εκδόσεις “Μίλτος”.

Πρόκειται για μια εργασία 240 σελίδων που μέσα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό, ο αναγνώστης ανακαλύπτει τα πανέμορφα Χανιά, σε όλες τις πτυχές τους. Το λεύκωμα επιμελήθηκε ο **Γιάννης Γιαννέλος**, ενώ την επιμέλεια των κειμένων έκανε

ο **Γιώργος Κουκουράκης**.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης χαιρετισμό θα απευθύνει ο δήμαρχος Χανίων, **Τάσος Βάμβουκας**, ενώ για το βιβλίο θα μιλήσουν οι:

- Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας, **Γιώργος Σταθάκης**.
- Βουλευτής, **Ντόρα Μπακογιάννη**.
- Πρόεδρος της Κ.Ο. Το Ποτάμι, **Σταύρος Θεοδωράκης**.
- Διευθύντρια του Μουσείου Τυπογραφίας, **Έλεια Κουμή**.
- Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων Εκδόσεων “Μίλτος”, **Εύα Μάντακα**.

Την παρουσίαση θα συντονίσει η δημοσιογράφος, **Μαρίνα Γιακουμάκη**.

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ

Το Ιδρυμα “Ελ. Βενιζέλος” “ανοίγει φτερά” για Αυστραλία

Για την Αυστραλία «ανοίγει τα φτερά» του το **Ιδρυμα «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»** προκειμένου το έργο του κορυφαίου Κρητικού πολιτικού να γίνει κτήμα της πολυπληθούς κρητικής και ελληνικής κοινότητας που μένει στη Μελβούρνη και το Σίδνεϊ.

Στο πλαίσιο αυτό, από 10 έως 18 Νοεμβρίου ο γενικός διευθυντής του Ιδρύματος **Νίκος Παπαδάκης** θα παρουσιάσει τη νέα βιογραφία του Ελευθερίου Βενιζέλου που έγραψε και κυκλοφόρησε πρόσφατα από το Ιδρυμα «Βενιζέλου» και τις εκδόσεις «Εστία», ενώ παράλληλα μαζί με τον επιστημονικό συνεργάτη του Ιδρύματος **Γιώργο Κουκουράκη** και τον ακαδημαϊκό και συγγραφέα **Πολυχρόνη Κουτσάκη** θα πραγματοποιήσουν επισκέψεις σε πανεπιστήμια των δύο πόλεων.

Το ταξίδι διοργανώνεται σε συνεργασία με τις οργανώσεις των αποδήμων Κρητών της Αυστραλίας και την καθοριστική συμβολή του Χανιώτη ακαδημαϊκού και συγγραφέα Πολυχρόνη Κουτσάκη ο οποίος διδάσκει στο πανεπιστήμιο Murdoch του Περθ.

Σε συνέντευξη Τύπου που παραχωρήθηκε την Παρασκευή στις εγκαταστάσεις του Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» ο γενικός διευθυντής του Ιδρύματος Ν. Παπαδάκης τόνισε ότι η συγκεκριμένη πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας να γίνει γνωστό το πολιτικό έργο του Ελευθερίου Βενιζέλου διεθνώς καθώς ο Κρητικός πολιτικός υπήρξε προσωπικότητα διεθνούς εμβέλειας.

«Ήδη έχουμε ανακοινώσει την ίδρυση **παρτηνίου στο Βελιγράδι** που προχωράει

με σταθερά βήματα προς την υλοποίησή του, τη διοργάνωση σημαντικών **εκδηλώσεων στο Παρίσι** με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη διάσκεψη της ειρήνης, ενώ επίκειται και μια επίσκεψή μας στην **Κύπρο**. Στην ίδια κατεύθυνση το ταξίδι στην Αυστραλία έχει ως στόχο να τονίσει και **να αναδείξει τον ρόλο του Ελευθερίου Βενιζέλου** όχι μόνο στη νεότερη ελληνική ιστορία αλλά και στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια θυμίζοντας την **καταλυτική παρουσία του στη διεθνή σκηνή**. Ήρθε η ώρα να καταλάβουμε ότι ο Βενιζέλος δεν είναι μόνο Κρητικός και Έλληνας αλλά υπήρξε και μεγάλος Ευρωπαίος κι ένας παγκόσμιας εμβέλειας ηγέτης. Η εσωστρέφεια δεν ταιριάζει σε ένα τέτοιο ιστορικό πρόσωπο και δεν μπορεί αυτό να μένει περικλειστο στα Χανιά, την Κρήτη ή την Ελλάδα», ανέφερε, μεταξύ άλλων, ο κ. Παπαδάκης.

Ο πρόεδρος της Κρητικής Αδελφότητας Μελβούρνης ο **Μιχάλης Χουδαλάκης** εξέφρασε τη χαρά της κρητικής κοινότητας της Μελβούρνης και του Σίδνεϊ που θα δοθεί η δυνατότητα οι Έλληνες που μένουν στην Αυστραλία να έρθουν σε επαφή με το έργο και τη ζωή του Ελευθερίου Βενιζέλου: «Για εμάς είναι είναι μεγάλη τιμή που θα έρθει το Ιδρυμα στην Αυστραλία και θα μπορέσουμε να διδάξουμε στα παιδιά μας την ιστορία και το έργο

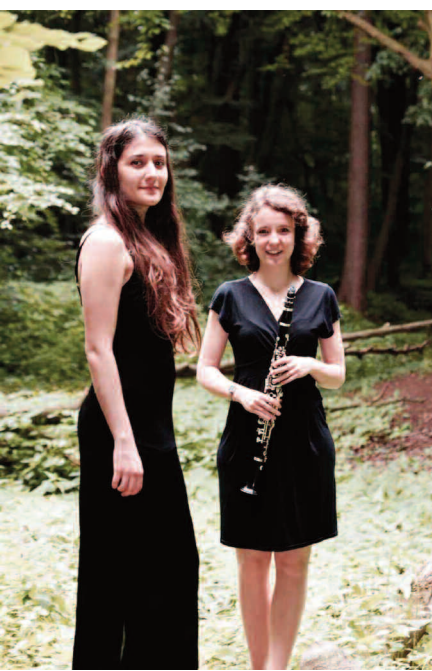
Στιγμιότυπο από τη συνέντευξη Τύπου.
Από αριστερά οι Π. Κουτσάκης, Μιχ. Χουδαλάκης, Ν. Παπαδάκης και Δ. Παπαδημητρίου.

του Ελευθερίου Βενιζέλου». Ο γενικός γραμματέας της Αδελφότητας **Δημήτρης Παπαδημητρίου** δήλωσε τον ενθουσιασμό των Ελλήνων και Κρητικών της Αυστραλίας που θα πραγματοποιηθούν αυτές οι εκδηλώσεις, ενώ τόνισε ότι η Κρητική Αδελφότητα της Μελβούρνης αναγνωρίζοντας την τεράστια συμβολή του Ελευθερίου Βενιζέλου διοργανώνει κάθε χρόνο εκδηλώσεις αφιερωμένες στον Κρητικό πολιτικό. «Όσο μπορούμε προσπαθούμε να διδάξουμε στα παιδιά μας πράγματα για τον Βενιζέλο και γι' αυτό αυτή η επίσκεψη είναι ένα σημαντικό βήμα».

Ο συγγραφέας και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Murdoch του Περθ **Πολυχρόνης**

Κουτσάκης αναφέρθηκε στον ζεστό τρόπο με τον οποίο από την πρώτη στιγμή αγκάλιασε η Κρητική Αδελφότητα την πρωτοβουλία, ενώ τόνισε ότι η παρουσίαση της βιογραφίας του Ελευθερίου Βενιζέλου που είχε ο ίδιος πραγματοποιήσει στο Περθ είχε βρει **ενθουσιώδη ανταπόκριση**. «Η επιτυχία εκείνης της εκδήλωσης με έκανε να πιστέψω ότι θα υπάρχει αντίστοιχη και πιθανόν πολύ μεγαλύτερη ανταπόκριση στη Μελβούρνη και στο Σίδνεϊ όπου οι ελληνικές και κρητικές κοινότητες είναι πολύ μεγαλύτερες», σημείωσε ο κ. Κουτσάκης.

ΔΗΜ. ΜΑΡ.

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Συναυλία Μουσικής Δωματίου

Συναυλία **Μουσικής Δωματίου** θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 16 Ιουλίου στις 8 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ) με τη Χανιώτισσα πιανίστα Κωνσταντίνα Βιδαλάκη και τη Γερμανίδα κλαρινετίστα Magdalena Lessing.

Από τον ρομαντισμό του Johannes Brahms έως τον 20ο αιώνα του Alban Berg οι δύο καλλιτέχνιδες θα παρουσιάσουν ένα πρόγραμμα- ταξίδι στην ιστορία της μουσικής.

Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ. Είσοδος ελεύθερη.

ΡΕΣΙΤΑΛ ΠΙΑΝΟΥ

Επίσης, ρεσιτάλ πιάνου της Joanna Lohmann θα πραγματοποιηθεί στο ΚΑΜ στις 18 Ιουλίου στις 8.15 το βράδυ. Η **Joanna Lohmann** γεννήθηκε το 2001 στο Wintherthur (Βίντερτουρ – Ελβετία). Δεύτερη της πατρίδας είναι τα Χανιά μιας και είναι εγγονή της καθηγήτριας μουσικής Μαρίας Τρουλάκη. Διοργάνωση: ΚΥΤΤΑΡΟ ΧΑΛΕΠΑΣ Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ. Κοινωνικό εισιτήριο (συσκευασμένα τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης) προς όφελος του Παντοπωλείου Αλληλεγγύης του Πολιτιστικού και Αθλητικού Συλλόγου “Κύτταρο Χαλέπας”.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Στα Χανιά η μουσικός Φένια Χρήστου

Τη μουσική **Φένια Χρήστου** παρουσιάζει την Δευτέρα 16 Ιουλίου η Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη” σε μια μουσική βραδιά που ξεκινάει στις 8.30 μ.μ. με μουσική ακρόαση του νέου της δίσκου **ΕΙΣΘΕΝ** στον εσωτερικό χώρο του θεάτρου “Κυδωνία” και συνεχίζεται live στον Αίθριο Χώρο, με τραγούδια από την εργασία της στην ποίηση και τον αυτοσχεδιασμό. Οι φίλοι του θεάτρου θα έχουν την δυνατότητα να συνομιλήσουν με την Φένια η οποία μετά την μουσική ακρόαση θα υπογράψει το νέο της cd.

Γενική είσοδος: 10 ευρώ, Φοιτητικό/Ανέργων: 5 ευρώ.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

“Ιριδισμοί 2018”

Σε διαφορετικές ατμόσφαιρες, που συχνά παραπέμπουν στα Χανιά, ταξιδεύει τον θεατή η ετήσια έκθεση εικαστικής δημιουργίας “Ιριδισμοί 2018” των μελών του Συλλόγου “Ιρις” που εγκαινιάστηκε την περασμένη Πέμπτη στην Πύλη της Άμμου - Σαμπιονάρα.

Η έκθεση, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έργα ζωγραφικής, φωτογραφίας, αγιογραφίας, γλυπτικής κ.ά., διοργανώνεται από τον Δήμο Χανίων, την ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ και τον Σύλλογο “Ιρις” και τελεί υπό την αιγίδα του Διαπολιτισμικού Ευρωμεσογειακού Κέντρου UNESCO.

«Ο Σύλλογός μας συμπληρώνει φέτος 21 χρόνια ανιδιοτελούς και αφιλοκερδούς προσφοράς στα πολιτιστικά δρώμενα των Χανίων - καθώς είμαστε ένας μη κερδοσκοπικός και δεν επιδοτούμαστε από πουθενά Σύλλογος», σημείωσε η πρόεδρος του Συλλόγου Γυναικών Καλλιτεχνών Χανίων “Ιρις” **Ζαχαρένια**

Σημανδρηάκη και πρόσθεσε ότι αυτή τη στιγμή στον Σύλλογο δραστηριοποιούνται καλλιτεχνικά 50 γυναίκες οι οποίες καταπίνουνται με 17 διαφορετικά αντικείμενα τέχνης.

Σε ό,τι αφορά την έκθεση τόνισε λαμβάνουν μέρος τα περισσότερα μέλη του Συλλόγου ενώ επεσήμανε ότι τις επόμενες ημέρες θα πραγματοποιηθούν με ελεύθερη είσοδο για το κοινό **δύο παράλληλες εκδηλώσεις στην Πύλη Σαμπιονάρα**, την Τετάρτη 18 Ιουλίου στις 8 το βράδυ με παράσταση καραγκιόζη με τον Νίκο Μπλαζάκη και την Κυριακή 22 Ιουλίου στις 9 το βράδυ όπου ο

Μέλη του Συλλόγου Γυναικών Καλλιτεχνών Χανίων “Ιρις” παρουσιάζουν δείγματα της δουλειάς τους.

Νίκος Αλεξίου στο πιάνο και η Ζαχαρένια Σημανδρηάκη στο τραγούδι θα δώσουν μια μουσική παράσταση.

Να σημειώσουμε ότι η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 24 Ιουλίου και είναι ανοιχτά καθημε-

ρινά 11 με 2 το μεσημέρι και 7 με 10.30 το βράδυ.

ΔΗΜ. ΜΑΡ.

ΣΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΧΑΝΙΩΝ

Έκθεση φωτογραφίας

Θερινή Έκθεση Φωτογραφίας: «**Αθήνα, Η πόλη μου...**» θα πραγματοποιηθεί στην Καθολική Εκκλησία Χανίων (Χάληδων 46), Ομαδική έκθεση φωτογραφίας: «Αθήνα, Η Πόλη μου...» από τις 20 έως τις 30 Ιουλίου και από τις 10 έως τις 20 Αυγούστου με ώρες λειτουργίας καθημερινά από τις 10 π.μ. έως τις 10 μ.μ..

Τα εγκαίνια θα γίνουν το Σάββατο 21 Ιουλίου στις 8 το βράδυ. Την έκθεση οργανώνει η Κάριτας Ελλάς (θεσμός της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα που υλοποιεί το φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο της) και σε αυτήν παρουσιάζουν τα έργα τους 28 πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, μεταξύ 16 και 41 ετών, από τη Συρία, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, την Παλαιστίνη, την Αλγερία, το Μαρόκο, την Αίγυπτο, την Ουκρανία, το Πακιστάν και την Γκάνα.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, «η Κάριτας Ελλάς υλοποίησε τρίμηνο εκπαιδευτικό σεμινάριο φωτογραφίας στο Κοινωνικό Κέντρο της, στο Νέο Κόσμο, στην Αθήνα, με εισηγητή τον δάσκαλο φωτογραφίας - φωτοειδησιογράφο κ.

Γιάννη Γιαννακόπουλο.

Το σεμινάριο εντάσσεται στο Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ - Συμμετοχή, ενίσχυση και κοινωνική ένταξη προσφύγων/μεταναστών στην Ελλάδα» που αφορά στην υποστήριξη και την ένταξη των προσφύγων και μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών και την Κάριτας Γερμανίας.

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο αφορά σε μια προσέγγιση για την

Τεχνική της Φωτογραφίας προσαρμοσμένη στις ανάγκες ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (Πρόσφυγες και Αιτούντες Άσυλο). Η φιλοσοφία του προγράμματος περιλάμβανε την τεχνική γνώση της φωτογραφίας σε συνδυασμό με την αισθητική και την πρακτική εφαρμογή αυτών. Ο απώτερος σκοπός της μάθησης ήταν η συμβολή στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού με δεξιότητες κοινωνικής γνώσης που αναπτυχθήκαν, σε ένα ανοικτό περιβάλλον δημιουργικής προσπάθειας και ένταξης με μέσο την διαπολιτισμική εκπαίδευση.

Το θέμα που τέθηκε για φωτογράφιση στην ομάδα, είναι η ίδια η πόλη που ζουν και βιώνουν μια νέα πραγματικότητα και το πώς βλέπουν την αρχιτεκτονική αυτής της πόλης. Μέσα από τα κλικ, οι «φωτογράφοι της Κάριτας Ελλάς» μοιράζονται μαζί μας το ταξίδι τους, τις δικές τους σκέψεις, εικόνες, και στιγμές, μέσα από ένα ταξίδι γνώσης και ζωής στην πόλη, στην περιήγηση, στην ίδια την ψυχή ενός Ανθρώπου που ταξίδευσε από μακριά και είναι μαζί μας.

Μερικούς μήνες μετά την επιτυχημένη έκθεση φωτογραφίας στην Αθήνα, το ταξίδι συνεχίζεται στα Χανιά.

Είσοδος δωρεάν.

Η έκθεση γλυπτικής του Αντώνη Παυλάκη στο Γιαλί Τζαμί

Η τρέχουσα έκθεση του γλύπτη Αντώνη Παυλάκη, είναι σε απόλυτη αρμονία με το αναρχικό μέσο στον οποίο βρίσκεται: Αναφερόμενος από τον τίτλο κιάλας «...στη στρογγυλή ζωή μας», δίνει ως πρώτο δεδομένο το φαύλο κύκλο μιας ρουτίνας που χαρακτηρίζει τις ζωές των περισσότερων από εμάς. Ο κύκλος, που σαφέστατα χαρακτηρίζει και το συγκεκριμένο κτίριο, το Γιαλί Τζαμί, επισημαίνεται και στην σχεδόν παιδικής σύλληψης σβούρα, που βρίσκεται συμβολικά τοποθετημένη στο κέντρο της έκθεσης, κάτω ακριβώς από τον κεντρικό θόλο. Είναι και το μόνο έργο του με χρώμα. Ένα προς ένα τα υπόλοιπα έργα, μας παραθέτουν στοιχεία του κύκλου, είτε σαφή είτε πιο αφαιρετικά, είτε με τη μορφή της υπόνοιας κύκλου, μέσα από ελατήρια, βότσαλα, λαμαρίνες, ξύλο.

Ξεκινώντας από τις παλιότερες ξύλινες δουλειές του, ο Αντώνης Παυλάκης μας βάζει σε μια διαδικασία να κοιτάσουμε καλύτερα και να αγαπήσουμε ακόμα τις μορφές αυτές που προέκυψαν από την γλυπτική επεξεργασία των καμμένων ξύλων που παρέσυρε το ποτάμι δίπλα στο εργαστήριο του καλλιτέχνη, οι οποίες απέκτησαν καμπυλόπτες, μεταξωτή υφή και μια δεύτερη ευκαρία ζωής, πιο συμπαντικής, κατά κάποιο τρόπο. Προχωράμε σε φυσικού μεγέθους ανθρώπινες φιγούρες, από καλούπια των οποίων αφαιρέθηκαν οι λεπτομέρειες. Καθαρές επιφάνειες, γυναίκες της Κεντρικής Ευρώπης, όπου ο Αντώνης Παυλάκης περνάει μέρος της ζωής του, αγάλματα που δεν ανταγωνίζονται ούτε υπαινίσσονται τον κλασικισμό, αλλά δείχνουν το δρόμο που αμέσως μετά, χρονολογικά, θα έπαιρνε ο καλλιτέχνης, το δρόμο της γλυπτικής γραφής στον τρισδιάστατο χώρο: ακολουθούν οι λαμαρίνες, το σίδερο.

Πλέον η συντριπτική πλειοψηφία των έργων του Αντώνη Παυλάκη αποτελούν λαμπρά παραδείγματα γλυπτικής γραφής,

ακόμα και καταγραφής των ενεργειών του εκάστοτε θέματος. Στις καθημένες κοπέλες, νιώθεις το βάρος των λυγισμένων γονάτων, την εύθραυστη καμπυλότητα των ώμων, την προσωρινή χαλάρωση στη στάση τους. Στους ποδηλάτες, “αισθάνεσαι” τον αέρα στα μαλλιά τους, την άυλη ταχύτητα στις ρόδες, την ελαφρύτητα που αποπνέουν ως θέαμα και στην πραγματική ζωή. Η μεγάλη αγελάδα αλλά και οι μικρότερες, φέρουν με σαφήνεια το βάρος του χονδρού λαιμού, της σημασίας τους ως τροφοί, με τους γεμάτους γάλα μαστούς, τις ελάχιστες κινήσεις τους.

Όλα καταγράφονται με τη χρήση της λαμαρίνας, που αποτελεί το γλυπτικό τους αποτύπωμα, πάντα με σύμμαχο τα κενά στη φόρμα και όχι τον όγκο. Ανθρώπινες μινιατούρες, μια τεράστια μπάλα από ελατήρια, γάτες, πουλιά, έντομα, όλα με το ψυχρό γκρι του μετάλλου, παράλληλα όμως κάνοντας τη δουλειά θερμικής φωτογραφίας, αποκαλύπτοντάς μας ενέργειες.

Τέλος, οι συνθέσεις του Αντώνη Παυλάκη που περιέχουν ηλεκτρικό φως, είναι επεξηγήσιμες αλλά και προπομποί για αυτό που ο καλλιτέχνης επιθυμεί να μας παρουσιάσει: το κυκλικό σχήμα, ελευθερώνει

και παράλληλα επιζητά και προσκαλεί το φως, τόσο το φυσικό, όσο και το συμβολικό.

Σφαιρικότητα, η εκδοχή του κύκλου που μας απελευθερώνει από τη φαυλότητα, μέσα από τα χέρια του Αντώνη Παυλάκη, ενός γλύπτη καταξιωμένου, που δεν γειώνεται από την ύλη, ενώ την μετουσιώνει σε λύση και μορφή παρηγοριάς.

Αντώνη Παυλάκη, σε ευχαριστούμε.

*Η Μυρτώ Κοντομιτάκη είναι Μουσειολόγος, Ιστορικός Τέχνης.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχέδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
MSc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 87ο

Προετοιμασία χειρουργικού τραπεζιού με τα κατάλληλα εργαλεία, Γερμανία 1559.

Πρωτότυπο πτυσσόμενο ακουστικό για άτομα με προβλήματα ακοής, Γαλλία 18ος αιώνας.

«Το ελιξίριο της ανατολίτικης ζωής: το σπουδαίο αιγυπτιακό φάρμακο για όλες τις ασθένειες», μία ακόμη ψευδοθεραπεία σε διαφημιστική καταχώρηση σε εφημερίδα στο Παρίσι του 1849.

Συλλογή φιαλιδίων με θεραπευτικές ουσίες, σε δερμάτινη θήκη, οι οποίες χρησιμοποιούνταν από τους γιατρούς της Αγγλίας στα μέσα του 19ου αιώνα.

Εργαλείο τρυπανισμού εγκεφάλου, για θεραπευτικούς ή και θρησκευτικούς λόγους, γύρω στο 1750.

Φωτογραφία από παρουσίαση νέου μηχανήματος για ακτινογραφίες στόματος («πανοραμικές»), σε έκθεση ιατρικών μηχανημάτων, στο Λονδίνο του 1920.

Ιατροδικαστικά εργαλεία του 19ου αιώνα, διατηρημένα σε άριστη κατάσταση, κατασκευασμένα από ξύλο εβένου και καθαρό ατσάλι.

Αφίσα που αναφέρεται στο ξέσπασμα της χολέρας το 1854 και την ανακάλυψη του τρόπου μετάδοσής της (από το μολυσμένο νερό), από το διάσημο γιατρό της εποχής John Snow.

Οδοντιατρικές γέφυρες από τον πολιτισμό των Ετρούσκων στη Βόρεια Ιταλία του 6ου π.Χ. αιώνα.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Τα πλούτη μας

» Kaouther Adimi (μτφρ. Έφη Κορομπλά, εκδόσεις Πόλις)

Πρώτα, μια βαθιά σιωπή απλώθηκε στην οδό Χαμανί, πρώην Σαρράς. Τέτοια γαλήνη είναι σπάνια σε μια πόλη σαν το Αλγέρι, πάντα με κίνηση και θόρυβο, που δεν σταματά να πάλλεται, να παραπονιέται, να βογκάει. Ύστερα κάποιοι άντρες κατέβασαν τα ρολά στη βιτρίνα του βιβλιοπωλείου Τα Αληθινά Πλούτη και η σιωπή έσπασε. Ω, έχει πάψει να είναι βιβλιοπωλείο από τη δεκαετία του 1990 και από τότε που το Κράτος το πήρε από την κυρία Σαρλό, τη νύφη του παλιού ιδιοκτήτη. Είναι ένα απλό παράρτημα της Εθνικής Βιβλιοθήκης του Αλγερίου. Ένα μέρος χωρίς όνομα, μπροστά στο οποίο σπάνια στέκονται οι διαβάτες. Αλλά συνεχίζουμε να το λέμε το βιβλιοπωλείο Τα Αληθινά Πλούτη, όπου συνεχίσουμε για χρόνια να λέμε οδός Σαρράς αντί οδός Χαμανί. Είμαστε οι κάτοικοι τούτης της πόλης και η μνήμη μας είναι το άθροισμα των ιστοριών μας.

Κάποτε στο Αλγέρι υπήρχε ένα βιβλιοπωλείο, Τα Αληθινά Πλούτη, στην οδό Σαρράς, πλέον οδός Χαμανί. Η, γεννημένη το 1986, Αλγερινή συγγραφέας Αντιμί περπατώντας μια μέρα στους δρόμους του Αλγερίου θα πέσει πάνω σε ένα μικρό κατάστημα, πλέον παράρτημα της Εθνικής Βιβλιοθήκης του Αλγερίου, στην πρόσοψή του υπάρχει ακόμα το

έμβλημα που χάραξε ο εκδότης Εντμόντ Σαρλό: Ένας άνθρωπος που διαβάσει αξίζει για δύο. Η συγγραφέας θα γοπευτεί από την ιστορία του βιβλιοπωλείου και θα αποφασίσει να γράψει το παρόν μυθιστόρημα. Μελετώντας και επινοώντας, στηριζόμενη στην εικασία πως ένα τέτοιο μέρος σήμερα θα έκλεινε για να δώσει τη θέση του σε ένα κατάστημα με λουκουμάδες, θα επιχειρήσει να διηγηθεί την ιστορία του βιβλιοπωλείου, του εκδότη του, της εποχής και τελικά του Αλγερίου.

Ο Σαρλό υπήρξε ο πρώτος εκδότης αρκετών γνωστών συγγραφέων, ανάμεσα στους οποίους δεσπόζει ο Αλμπέρ Καμύ, ο οποίος πέρασε ώρες στο πατάρι του βιβλιοπωλείου διορθώνοντας και γράφοντας, πριν περάσει στη Γαλλία και από εκεί στο πάνθεον της λογοτεχνίας και της διανόησης. Ανάμεσα στα επινοημένα αποσπάσματα από το προσωπικό ημερολόγιο του Σαρλό και την ιστορία του νεαρού μηχανικού που θα αναλάβει ως μέρος της πρακτικής του άσκησης να έρθει από το Παρίσι για να αδειάσει το βιβλιοπωλείο και να κάνει τις απαραίτητες εργασίες μετατροπής του σε κατάστημα με λουκουμάδες η Αντιμί θα επιτύχει την αναβίωση μιας ολόκληρης εποχής, με ελάχιστα διαστήματα γαλήνης, μιας εποχής όμως που έφερε μια ελπίδα για το μέλλον και μια πίστη για τα βιβλία.

Ο ντοκουμενταριστικός χαρακτήρας της πλοκής, στηριγμένος εν πολλοίς σε επινοημένα περιστατικά, αν και στον πυρήνα του εμπνευσμένος από την πραγμα-

τική ιστορία του βιβλιοπωλείου Τα Αληθινά Πλούτη, δίνει αυτό το κάτι παραπάνω στο μυθιστόρημα της Αντιμί, ένα μυθιστόρημα νοσταλγικό αλλά όχι μελό, μία ιστορία γλυκιά παρότι πικρή. Ο τρόπος με τον οποίο η νεαρή συγγραφέας διαχειρίστηκε την έμπνευσή της είναι άξιος αναφοράς, επιτυγχάνοντας να παραμερίσει την προσωπική της συναισθηματική εμπλοκή στην ιστορία, επιμένοντας αρκετά στη δομή, στον σχεδιασμό και στην αληθοφάνεια των γεγονότων, καταφέροντας έτσι να παραδώσει ένα όμορφο μυθιστόρημα, το οποίο, χωρίς να διεκδικεί δάφνες αριστουργήματος, θα γοπεύσει τους αναγνώστες, ιδιαίτερα εκείνους για τους οποίους τα βιβλία και η ανάγνωση αποτελούν τρόπο ζωής.

Τα ανέμελα

χρόνια

Elizabeth Jane Howard

Μετάφραση: Αγορίτσα Μπακοδήμου

Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα

Χόουμ Πλέις, Σάσεξ, 1937. Τρεις γενιές Κάζαλετ, οι συγγενείς και τα μέλη του προσωπικού στις καθιερωμένες καλοκαιρινές διακοπές. Όλη η οικογένεια μαζί στην ειδυλλιακή εξοχική οικογενειακή κατοικία στην καρδιά του Σάσεξ. Παρακολουθούμε τις ζωές τους για δύο αδέχαστα, ξένοιαστα καλοκαίρια, γεμάτα πλουσιοπάροχα γεύματα, ευτυχισμένα πικ νικ στην παραλία, τεμπέλικους απογευματινούς περιπάτους και νύχτες με υπέροχες χαρούμενες μουσικές. Ασφαλείς ακόμη από τα σύννεφα του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου που σύντομα θα σκοτεινιάσουν τις ηλιόλουστες μέρες τους, οι Κάζαλετ μας γοπεύουν με τις περίπλοκες σχέσεις τους, τους ανείπωτους φόβους τους και τα μυστικά τους πάθη που συνθέτουν τον πολυτάραχο βίο τους.

Ο στοιχειοχαράκτης

Σίμος Κερασίδης

Εκδόσεις: Ωκεανός

Ο Μανουήλ Ντρέτος, γιός Γιαννιώτη αργυροχόου, θα σταλεί για σπουδές στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες με όνειρο να επιστρέψει στην τουρκοκρατούμενη γενέτειρά του σαν ελευθερωτής. Όμως η μοίρα έχει άλλα σχέδια γι' αυτόν. Θα τον κερδίσει η τέχνη της τυπογραφίας και θ' ασχοληθεί με τη στοιχειοχάραξη και την τυπογραφία. Εικοσιδύο ετών ο Μανουήλ μετακινείται στη Μεσευρώπη, εργάζεται σκληρά και δημιουργεί αριστουργήματα. Ο μονάρχης της Αυστρίας θα τον καλέσει στο παλάτι του. Στη Βιέννη θα ερωτευθεί την ωραία Ολιβέρα, αλλά σκοτεινές δυνάμεις θα τον αποσπάσουν από την αγκαλιά της και θα τον αναγκάσουν να περιπλανηθεί από τις ισχυρές πόλεις της Ευρώπης μέχρι τη ρωσική πρωτεύουσα όπου θα γνωρίσει τον πανίσχυρο τσάρο Νικόλαο Α΄. Θα κατορθώσει ο Μανουήλ να επιστρέψει στη Βιέννη και να βρει την Ολιβέρα; Θα μπορέσουν να μετοικήσουν στην Ήπειρο μέσα στη λαίλαπα του πολέμου που ξεσπά το 1853 στην Κριμαία;

Hippie

Πάουλο Κοέλο

Μετάφραση: Δάφνη Χρήστου

Εκδόσεις: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη

ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο ειρηνικά.

Ο Πάουλο είναι ένας νέος που σχεδιάζει να γίνει συγγραφέας. Αφήνει τα μαλλιά του μακριά και ξεκινά να ανακαλύψει τον κόσμο, την ελευθερία, αλλά και το βαθύτερο νόημα της ύπαρξης. Το ταξίδι του έχει διάφορα απρόοπτα, από τη φυλάκισή του το 1968, όταν ταξίδευε στη Νότια Αμερική, από τη στρατιωτική δικτατορία της Βραζιλίας, με την κατηγορία του τρομοκράτη, μέχρι τη γνωριμία του με την Κάρλα στο Άμστερνταμ, απ' όπου ξεκινούν μαζί για το Νεπάλ με το Magic Bus. Στην πορεία, οι δυο τους δε ζουν απλά μια συγκλονιστική ιστορία αγάπης, αλλά μεταμορφώνονται ριζικά κι ενστερνίζονται καινούριες αξίες στη ζωή τους.

Φώτα ομίχλης

Απόστολος Αν. Τάσσης

Εκδόσεις: Γαβριλίδης

Στον ταπεινό γιο ενός ψαρά, που δένεται με μια παράξενη σχέση με τα όνειρα, προαναγγέλλεται ότι τα επόμενα πέντε βράδια θα δει πέντε όνειρα - αληθινά ή ψεύτικα, ενόρασεις του μέλλοντός του. Η προαναγγελία αυτή, που αρχικά γεννά στο παιδικό μυαλό προσδοκίες, στη συνέχεια μετατρέπεται σε τρόμο, αφού συνειδητοποιεί (λίγο αργά) ότι όνειρα είναι και οι εφιάλτες. Το καθένα από τα πέντε όνειρα προσθέτει από ένα κομμάτι στο παζλ της ιστορίας. Θα χρειαστεί όμως ο αναγνώστης να φτάσει μέχρι και το τελευταίο για να κατανοήσει πώς δένονται μεταξύ τους, αν και φαίνονται τόσο διαφορετικά. Το κάθε όνειρο από μόνο του θα μπορούσε να είναι μία ξεχωριστή ιστορία. Αλλά δεν είναι.

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

Παρουσίαση του λογοτέχνη Νίκου Ξένιου

Τον λογοτέχνη **Νίκο Ξένιο**, το μέχρι σήμερα δημοσιευμένο πεζογραφικό του έργο, καθώς και το τελευταίο μυθιστόρημά του: “Το κυνήγι του βασιλιά Μαθία”, που κυκλοφόρησε στα τέλη του 2017, παρουσιάζουν η Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη” και οι εκδόσεις Κριτική την Τετάρτη 18 Ιουλίου, στις 9.30 μ.μ., στον Αίθριο Χώρο του Θεάτρου Κυδωνία.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η πεζογράφος Λίλα Τρουλινού μάς εισάγει στον λογοτεχνικό κόσμο του συγγραφέα και ο Μιχάλης Βιρβιδάκης, μέσα στο σκηνικό της παράστασης “Άγγελέ μου”, διαβάζει σελίδες από το βιβλίο και συνομιλεί φιλικά μαζί του: για τη γραφή, το θέατρο, τους μετανάστες και βεβαίως για το φλαμένκο.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Εκδήλωση για τον Γ. Κοτζιούλα

Το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας και η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, θέλοντας να τιμήσουν τη μνήμη του συγγραφέα, ποιητή, μεταφραστή και κριτικού Γιώργου Κοτζιούλα, οργανώνουν, με τη συνδρομή του Συλλόγου Ηπειρωτών Νομού Χανίων, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, τη Δευτέρα 16 Ιουλίου στις 9 π.μ., ημερίδα με θέμα: “Ο Γιώργος Κοτζιούλας και το συγγραφικό του έργο”.